

2498

ความจริงที่ต้องเปิดเผย

สุภาพบุรุษแม่ใจ

กมล ตันติพงษ์ บันทึกจากแม่ใจรุ่น 18
จัดพิมพ์โดย รองศาสตราจารย์อัครม กาญจนประโชติ

คำนิยม

เมื่อทราบว่ามีพี่กมล จะเขียนหนังสือย้อนอดีตครั้งเมื่อถูกกล่าวหาว่าเป็นผู้นำนักศึกษาแม่โจ้ กว่า 200 คน ยกพวกตลุยโรงหนังสือวัด มาตีแม่ให้เพื่อนฝูง ได้รับรู้ทั้ง เมืองหน้า เมืองหลัง ในโอกาสแม่โจ้ครบรอบ 75 ปี ทำให้ผมอยากอ่านผลงานของพี่กมล เพราะพี่กมลเป็นคนตรง ปากกับใจตรงกัน เป็นคนไม่เสแสร้ง – คิดอย่างไร – รู้สึกอย่างไรพูดอย่างนั้น พูดอย่างๆ ก็คือพี่กมลโกหกคนไม่เป็น เป็นคนจริงจังกับชีวิต- กับหน้าที่การงาน และเหนือสิ่งอื่นใด พี่กมลเป็นคนซื่อสัตย์- สุจริต รักและจริงใจกับเพื่อนฝูง เกลียดความอยู่ดีธรรม จนเป็นผลให้เหตุการณ์ครั้งนั้น พี่กมลถูกผู้นำประเทศตั้งข้อหาว่าเป็น “หัวหน้าผู้ก่อการจลาจล” เมื่อ 23 พฤศจิกายน 2498 ทั้งๆ ที่สิ่งที่กระทำไปก็เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรมให้เพื่อนและปกป้องศักดิ์ศรีของสถาบัน และพี่กมลก็ยึดกรับข้อกล่าวหาอย่างไม่สะทกสะท้าน ในขณะที่วัยเพียงยี่สิบต้นๆ และเป็นนักศึกษาเกษตรแม่โจ้ ปีที่สาม แม้จะถูกสื่อมวลชนบางฉบับที่ไม่ทราบข้อเท็จจริงกล่าวหาและดำเนินว่าเป็นการกระทำที่ห้าวหาญและอีกเหิมเกินวัย

เพื่อนฝูงหลายคนต่างคิดว่า พี่กมลมีคุณสมบัติที่เหมาะสมจะเป็นนักการเมือง เพราะนอกจากจะมีความสุขุมรอบคอบ กริยามารยาทที่นุ่มนวล มีสัมมาคารวะ แล้วพี่กมลยังมีบุคลิกของความเป็นผู้นำอีกด้วย แต่ทุกคนคิดผิดเพราะพี่กมลไม่ปรารถนาจะเดินบนเส้นทางที่เพื่อนฝูงปรารถนาจะเห็น แต่กลับตั้งปณิธานชีวิตของตนเองไว้โดยไม่เลือกที่เดินบนถนนสายการเมืองทั้งๆ ที่พี่กมลมีพี่ชายเป็นอดีต ส.ส. หลายสมัยที่มีตำแหน่งเป็นถึงอดีตรัฐมนตรี และเป็นนักการเมืองหน้าตาของเชียงใหม่ แต่พี่กมลกลับไม่เลือกเดินตามเส้นทางที่เพื่อนฝูงคิด และปฏิเสธที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเลือกตั้ง จะไม่ยอมเป็นกรรมการชมรม- สมาคม หรือสโมสรทุกแห่ง แต่เลือกที่จะอุทิศตัวเองให้กับงานสร้างสรรค์สังคมเท่านั้น ถนนชีวิตของพี่กมลจึงเป็นถนนสายตรง ที่มีจุดหมายที่แน่นอน มั่นคง และไม่คลาดเคลื่อนเมื่อได้ตั้งปณิธานของตนไว้แล้ว พี่กมลก็ดำเนินชีวิตของตนเองไปตามปณิธานที่ตั้งไว้ โดยไม่ยอมหันเหไปแนวทางอื่นทั้งๆ ที่หลายคนคิดว่าน่าจะมีทางสายอื่นที่ดีกว่า แต่พี่กมลก็ยังคงแน่วไม่หวั่นไหว ยึดมั่นในปณิธานนั้น และสุดท้ายพี่กมลก็พิสูจน์ให้สังคมได้เห็นว่เส้นทางชีวิตของเรานั้นเราขีดเส้นให้เราเดินได้โดยไม่ต้องให้ใครมาขีดิต ถ้าเรามุ่งมั่นและตั้งใจจริง

หนังสือเล่มนี้ นอกจากจะตีแผ่ความจริงให้ชาวแม่โจ้รุ่นหลังได้รับทราบถึงเหตุการณ์วันประวัติศาสตร์ 23 พฤศจิกายน 2498 ของรุ่นพี่แม่โจ้ ที่ได้ต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเป็นธรรม และปกป้องศักดิ์ศรีของชาวแม่โจ้ แต่ผลที่ได้รับจากผู้ใหญ่ในบ้านเมืองในขณะนั้นคือ ข้อหาบุกรุก ทำร้ายร่างกาย พกอาวุธยามวิกาล และกบฏอัยการศึก ครอบงำประกอบของการก่อการจลาจล งานเขียนของพี่กมล อ่านง่าย เข้าใจง่าย ไม่แต่งเติมเสริมแต่ง เขียนตามความรู้สึกของผู้อยู่ในเหตุการณ์ และผู้เป็นผู้ออกหาในขณะนั้น

ในฐานะศิษย์เก่าปริญญาดุษฎี และศิษย์เก่าแม่โจ้ รุ่นน้องของพี่กมล ผมขอแสดงความชื่นชมกับงานเขียนของพี่กมลรวมทั้งผลงานสร้างสรรค์สังคม ที่พี่กมลได้สร้างขึ้น และยินดีกับทุกรางวัล ที่พี่กมลได้รับจากสังคม ซึ่งเป็นรางวัลแห่งความภาคภูมิใจ และถือเป็นรางวัลของผู้ที่มีความตั้งใจจริง

ดร.อานวย ยศสุข
นายกสภามหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทนำ

ผมเป็นเด็กเชียงใหม่ เมื่อเด็กๆ ได้รับจากผู้ใหญ่ถึงเรื่องนักเรียนแม่ใจที่มีความรัก ความผูกพัน ความสามัคคี ซึ่งเรื่องหนึ่งที่จะเล่าถึงก็คือ เรื่องที่นักเรียนแม่ใจถูกคนโรงหนังทำร้าย กลุ่มนักเรียนแม่ใจเรียกร้องขอให้ผู้นำผู้พิทักษ์มาลงโทษ แต่ไม่เป็นผล จึงเกิดเรื่องที่ยกพวกมากเกิดปะทะกับกลุ่มนักเรียนโรงหนัง ซึ่งเหตุการณ์ในยุคนั้น ถือว่าเป็นเรื่องใหญ่ร้ายแรงมาก สังคมเชียงใหม่ มีการกล่าวถึงเสมอทั้งแง่ลบและแง่บวก ซึ่งผมเองก็เพียงรับรู้เรื่องราวต่างๆ และสังเกตเห็นว่าไม่ค่อยมีใครอยากมีเรื่องราวกับพวกแม่ใจ เพราะถูกกล่าวถึงตลอดเวลากว่า ถ้ามีเรื่องกับพวกแม่ใจ ก็จะถูกเอาคืนอย่างรุนแรง

ผมเข้าเรียนแม่ใจ ทำให้รู้ถึงวัฒนธรรมและประเพณีที่หล่อหลอมความเป็นแม่ใจ ซึ่งก็เป็นอัตลักษณ์หนึ่งของลูกแม่ใจ

ผมได้รับเอกสารจาก ดร.อำนาจ ยศสุข (ผมขอเรียก พี่นวย เพราะทำให้ผมมีความรู้สึกผูกพัน เนื่องจากพี่นวยเป็นแม่ใจรุ่นที่ 20 รุ่นพี่ผม) ซึ่งเป็นบันทึกของ พี่มล ตันติพงษ์ (แม่ใจรุ่น 18) และเอกสารจากรุ่นน้อง พี่มลจากเกษตรบางเขน ที่ค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์เก่าๆ รวมถึงบทความจากหนังสือพิมพ์ลานนาไทย พร้อมทั้งได้พูดคุยกับพี่มลและแจ้งเรียนท่านอธิการบดี ดร.เทพ พงษ์พานิช (พี่เทพ รุ่น 32) ขออนุญาตจัดพิมพ์ เพื่อเป็นบันทึกหน้าหนึ่งของเรื่องราวในอดีตของแม่ใจ ซึ่งผมเห็นว่า เรื่องอะไรก็ตามที่เป็นการที่เกิดขึ้น ในอดีต ถือว่าเป็นประวัติศาสตร์และเป็นความจริงที่ต้องบันทึกเรื่องราว ซึ่งยุวชนรุ่นหลังๆ จะได้ทราบเรื่องราวต่างๆ ไว้ ในฐานะลูกแม่ใจคนหนึ่ง ขอจารึกเรื่องนี้ไว้หน้าหนึ่งของเรื่องราวในอดีตของแม่ใจ เหตุการณ์ครั้งนั้นทำให้สังคมได้รับรู้ถึงความรัก ความสามัคคี เอื้ออาทร เจ็บร้อนแทนเพื่อนที่ถูกทำร้าย ไม่ได้รับความยุติธรรมและแสดงถึงความเป็นสุภาพบุรุษแม่ใจ บารมีในครั้งนั้น ได้ปกป้องคุ้มครองรุ่นน้องๆ แม่ใจ รุ่นต่อๆ มา

รศ.อาคม กาญจนประโชติ

รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษาและศิษย์เก่าสัมพันธ์

ลูกแม่ใจ ก่อการจลาจลหรือ?

นักเรียน โรงเรียนเกษตรกรรมแม่ใจ จังหวัดเชียงใหม่ เล่าข้อเท็จจริงในการบุกโรงภาพยนตร์แห่งหนึ่งว่าเป็นเพราะอะไร? และมีความจริงแค่ไหน (กองบรรณาธิการ “ไทยลานนา” นำลงเพื่อความเป็นธรรม) 25 พฤษภาคม 2499

ท่านทั้งหลายคงจะยังจำกันได้ว่า เมื่อห้าเดือนมานี้ แม่ใจเป็นชาวใหญ่ และเป็นทีสนใจของประชาชนทั่วประเทศหนังสือพิมพ์บางฉบับรีบฉวยโอกาสเสนอข่าวอีกทีก็ครึกโครม ขายสินค้าของเขาอย่างเนิ่นนาน เพราะนักเรียนแม่ใจบุกโรงภาพยนตร์ ถูกฟ้องฐานก่อการจลาจล!

เราในฐานะที่เป็นนักเรียนแม่ใจ ต้องการจะให้โลกรู้ความจริง ที่แม่ใจตกเป็นผู้ต้องหา ก่อการจลาจล และในการบุกโรงภาพยนตร์สุริวงศ์ จังหวัดเชียงใหม่ เพราะหนังสือพิมพ์บางฉบับและคนบางคนที่ไม่รู้เรื่องราวดี ต่างพากันโจมตีแม่ใจ และประณามแม่ใจอย่างไม่มีขึ้นดี เราชาวแม่ใจถูกโจมตีแต่ข้างเดียวไม่สามารถที่จะแถลงข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบได้ ประดุจถูกมัดมือชก เพราะเราเคยติดต่อหนังสือพิมพ์บางฉบับเพื่อขอนำข้อเท็จจริงของเราลงให้ประชาชนทราบความจริง แต่เขาไม่ยินดียรับลงให้ มาบัดนี้ หนังสือพิมพ์ “ไทยลานนา” ได้กรุณา ลงให้ เพื่อประชาชนจะได้ทราบความจริงทั้งหมด เราชาวแม่ใจขอขอบคุณ หนังสือพิมพ์ไทยลานนาเป็นอย่างยิ่ง มา ณ ที่นี้ด้วย เพราะสมกับเป็นหนังสือพิมพ์ของประชาชนโดยประชาชน และก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนจริงๆ หนังสือพิมพ์ที่ดีจะต้องมีลักษณะดังนี้ ยินดีรับลงข่าวให้ประชาชน โดยไม่ต้องถือว่านั่นพวกเรา นี่พวกเรา ต้องไม่มีอคติ ในการที่เราได้รับความกรุณาเสนอข้อเท็จจริงนี้ เราถือว่าเป็นโชคดียิ่ง เพราะชื่อเสียงที่พวกเราถูกทับถมไปนั้น มันซื้อไม่ได้ด้วยเงินเรือนแสนเรือนล้าน เราไม่ได้ขายข่าวให้หนังสือพิมพ์อย่างพวกที่ประณามเรา เพียงแต่เราได้เสนอข้อเท็จจริง โดยบริการของ “ไทยลานนา” เราก็รู้สึกเป็นพระคุณยิ่ง

ในฐานะที่เราเป็นลูกแม่ใจ และมานุกสุริวงศ์ด้วยกันจึงขอเล่าให้ประชาชนทราบตามความเป็นจริง เพราะมีหนังสือพิมพ์บางฉบับเสนอข่าวและบางคนทีพูดถึงแม่ใจ ก็ล้วนแต่มีอคติ และหลังจากแฝงอยู่ทั้งสิ้น เขาจะต้องการให้สินค้าของเขาขายดี เพราะลงได้มีข่าวเกี่ยวกับแม่ใจ ไม่ว่าดีหรือร้ายก็ตาม ประชาชนทั้งประเทศพากันสนใจมาก จึงทำให้เขาพยายามที่จะเสนอข่าวให้ครึกโครม ซึ่งพวกเราชาวแม่ใจขอน้อมรับความเอาใจใส่และสนใจต่อสถาบันการ

ศึกษาของเราจากประชาชนทั่วประเทศ เราชาวแม่ใจรู้สึกซึ่งใจในเมตตาจิตจากท่านทั้งหลาย เป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านรู้จักชาติทั้งหลายได้มีเงินซึ่งหามาได้ด้วยความยากลำบาก เสียภาษีก่อสร้างสถาบันแห่งนี้ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งผลิตเกษตรกรออกไปช่วยปรับปรุงเศรษฐกิจของประเทศชาติ อันเป็นที่รักยิ่งชีวิตของพวกเขา

แต่มีมนุษย์บางหมู่ที่คอยจะทำลายสถาบันการศึกษาอันเป็นที่รักยิ่งของชาวไทยเรา แห่งนี้ เสีย และไม่ต้องการที่จะให้สถาบันการศึกษาแห่งนี้เจริญก้าวหน้า โดยมนุษย์เหล่านั้นมีอคติส่วนตัวและผลประโยชน์บางอย่างแฝงอยู่ เราชาวแม่ใจทุกคนจะขอเป็นศัตรูกับพวกที่ทำลายประเทศชาติ โดยทางอ้อมเหล่านั้นตลอดไป ดังนั้นเราขอเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นครั้งบุกโรงพยาบาลพนมและถูกฟ้องฐานก่อการจลาจล มาให้พี่น้องทั้งหลายพิจารณาดังต่อไปนี้

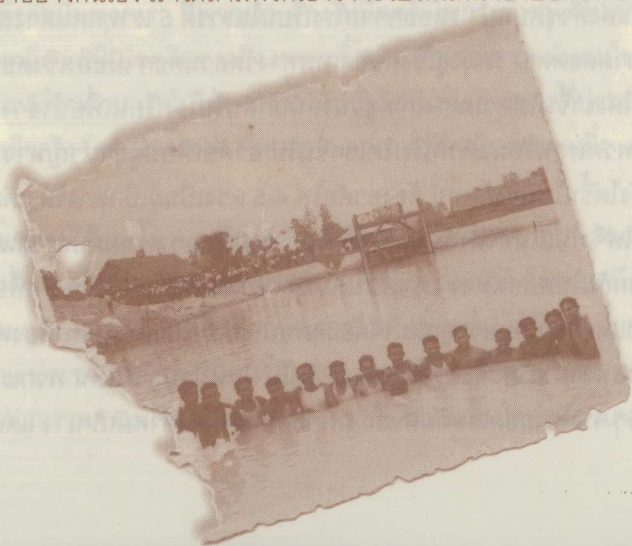
พวกเรานักเรียนแม่ใจปีที่ 3 ตกลงกันว่าจะขึ้นดอยบุญเพื่อศึกษารักรรมาติของพืชและสัตว์ ทั้งเป็นการฝึกความอดทนปลูกนิสัยแข็งแแกร่ง ซึ่งเป็นสมบัติของลูกผู้ชาย ทั้งการศึกษานอกสถานที่เช่นนี้เป็นวิธีหนึ่งของการศึกษาที่ดีมาก เพราะเป็นการทำให้หูตากว้าง ระบายอารมณ์ และเป็นการผ่อนคลายความเคร่งเครียดอีกด้วย

ในรุ่งอรุณของวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2498 เหล่านักศึกษาเกษตรแม่ใจปีที่ 3 มาราว 50 คน ได้ออกเดินทางจากโรงเรียนมุ่งสู่เชิงดอยสุเทพโดยรถของโรงเรียน พวกเราทุกคนต้องแต่งตัวชุดบุกป่า รถออกจากโรงเรียนในราวตี 5 เราทุกคนต่างสดชื่นและร่าเริงสนุกสนานกันมาตลอดทาง รถมุ่งสู่เชิงดอยสุเทพทางวัดสวนดอก เมื่อถึงเชิงดอยแล้วทุกคนต่างลงจากรถเพื่อไต่เขาขึ้นไปตามทางเก่า ส่วนรถนั้นกลับไปโรงเรียนเพื่อนำช้างมัดมาส่งให้บนดอยสุเทพ เมื่อพวกเราพร้อมแล้วก็เริ่มไต่เขาขึ้นไป อาศัยเพื่อนผู้ชำนาญทาง 2-3 คน เป็นผู้นำ ขณะที่กำลังไต่ขึ้นไปยังมีดอยอยู่ ต้องอาศัยไฟ 4-5 ดวงเป็นผู้นำทางให้ แต่มันไม่สว่างทั่วกัน คนมากกว่าไฟจึงไม่เห็นทั่วถึงกัน แต่เราก็เดินทางไปเรื่อยๆ พร้อมกับสรวลเสเฮฮากันไป ร้องเพลงบ้าง หยอกกันไปตลอดทาง บางคนไม่เห็นทางก็พลัดล้มลงไป พวกเพื่อนพากันหัวเราะและจะมีเสียงแทรกขึ้นเสมอว่าลูกแม่ใจต้องอดทน อย่างนั้นแทบทุกคนต้องพลัดหรือไถลลื่นล้มลงไป เพราะทางมันมืดและขรุขระ บางแห่งมีน้ำไหลผ่านทำให้ลื่น พวกเราเดินอย่างไม่หยุด ขึ้นไปเรื่อยๆ จนต้องถอดเสื้อกันหนาว เพราะตอนแรกอากาศมันหนาว แต่ตอนนี้เหงื่อออกเต็มตัวทุก

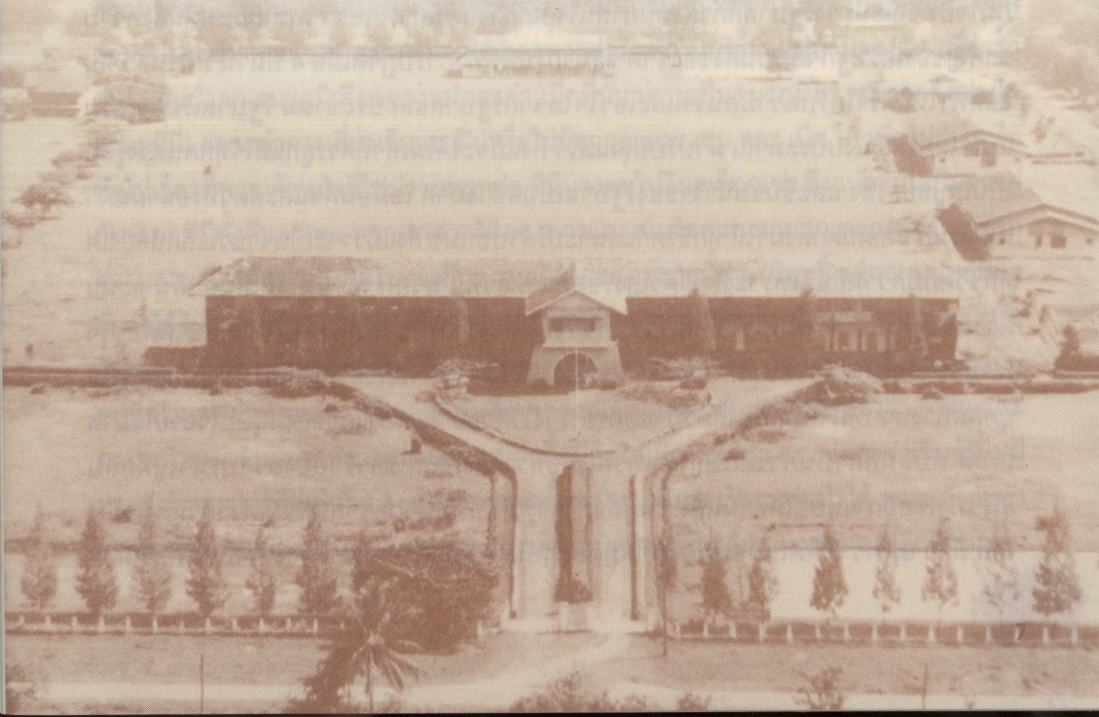
คน ดูเหมือนไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อย ต่างหยอกล้อส่งเสียงคุยกันไปตลอดทาง ในที่สุดเราทั้งหมดก็มาถึงดอยสุเทพ พระธาตุสุเทพเจ้าอันศักดิ์สิทธิ์ซึ่งสถิตอยู่คู่นครพิงค์ พวกเราขึ้นมาถึงก่อนสว่าง ต่างก็แยกย้ายกันไปพักผ่อนตามศาลา

พอรุ่งสางก็เที่ยวชมบริเวณรอบๆ พระธาตุดอยสุเทพ ต่างกระทำความเคารพสักการะ พระธาตุเจ้าอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งเราทุกคนถือเป็นนิมิตอันดี และเป็นบุญอย่างยิ่งที่ได้มานมัสการ แต่.....เราหานึกสังหรณ์ใจแม้แต่แต่หนึ่งไม่ว่าในคืนนี้จะมีอะไรเกิดขึ้นกับพวกเรา และทำให้พวกเรากลายเป็นผู้ต้องหาก่อการจลาจล เรามองลงไปยังตัวเมืองเชียงใหม่เบื้องล่าง ชมภูมิภาพของตัวเมืองในตอนนี้ ซึ่งยากที่จะหาดูได้ เรามองเห็นดวงไฟระยิบระยับอยู่ทั่วไป ซึ่งเท่ากับช่วยประดับให้นครเชียงใหม่สวยงามยิ่งขึ้นอีกมาก อากาศกำลังสดชื่น ในตัวเมืองกำลังสงบ สมกับเป็นนครแห่งบวรพระพุทธศาสนา

ในราวสองโมงเช้า รถนำอาหารก็มาถึง พวกเราต่างรับข้าวผัดมารับประทานกันเป็นกลุ่มๆ อย่างเอร็ดอร่อย เมื่ออิ่มกันแล้วต่างก็เตรียมตัวขึ้นปุยยอดสูงที่สุดของสุเทพ ในการขึ้นปุยครั้งนี้ อาจารย์ใหญ่ของเรา คือ อาจารย์วิภาต บุญศรี วังซ้าย ก็ขึ้นมาด้วย ถึงแม้อายุจะเข้าวัยกลางคนอยู่แล้ว แต่ก็แข็งแรงเหมือนพวกเราเด็กหนุ่ม สมเป็นอาจารย์ที่ผ่านแม่โจ้มา นอกจากนี้อาจารย์อีก 4 คน พร้อมด้วยหมอประจำโรงเรียนพวกเรา เริ่มมุ่งหน้าสู่ปุยซึ่งมองเห็นอยู่ข้างหน้า ซึ่งดูใกล้ตาแต่ไกลดิน ในระหว่างทางเราพบพวกแม่ที่มีทั้งเด็กๆ ลุงลาหรือล่อลงมา พวกเราได้ทักทายพวกเขาอย่างกันเอง เราได้ถามพวกเขาว่าจะไปไหนกัน เขาบอกว่าจะลงมาในเมืองเชียงใหม่

“นั่นแหละคือแม่โจ้สถาบันอันน่าภูมิใจของพวกเขาชาวเกษตร
เป็นอย่างยิ่ง สถาบันซึ่งกำลังปรับปรุงตัวเองเพื่อให้เจริญยิ่งขึ้น
เพื่อเปิดกตัญญูของชาวไทยเรา และเป็นแหล่งผลิตเกษตรกร
ซึ่งเป็นกำลังของชาติ”

เราเดินทางไปเรื่อยๆ ตอนนี้ชักไม่ค่อยพูดกัน ไม่มีเสียงสรวลเสเฮฮาเหมือนตอนขึ้นมา ดอยสุเทพ ต่างคนต่างก้มหน้าก้มตาเดิน เหงื่อไหลไคลย้อย พวกที่เดินช้าลงๆ ก็อยู่ตามหลัง พวกที่แข็งเป็นพิเศก็ขึ้นหน้าไปเรื่อยๆ คนที่มีกระดูกน้ำติดตัวมาก็แบ่งให้เพื่อนๆ กั้วคอกัน คนละนิดเพราะจำนวนคนมากกว่าน้ำ ในที่สุดพวกเราก็ขึ้นมาถึงยอดปุยในราวเที่ยงวัน ต่างหยุดพักเหนื่อย เมื่อเราอยู่บนปุยนี้แล้ว เราสามารถมองลงไปเบื้องล่างเห็นบริเวณเมืองเชียงใหม่ได้ แม่น้ำปิงคดเคี้ยวไปมาประจวบเลี้ยว หาดทรายและผิวน้ำดองกับแสงแดดดูระยิบระยับ มองขึ้นไปทางเหนืออีกนิด เราก็ก็นั่งตัวโรงเรียนแม่โจ้อยู่ลิบๆ เบื้องล่างโน้น ตึกอันยาวเหยียดซึ่งยาวที่สุดและใหญ่ที่สุดในภาคเหนือของประเทศไทยเห็นเล็กนิดเดียว นั่นแหละคือแม่โจ้ สถาบันอันน่าภูมิใจของพวกเราชาวเกษตรเป็นอย่างยิ่ง สถาบันซึ่งกำลังปรับปรุงตัวเองเพื่อให้เจริญยิ่งขึ้น เพื่อเป็นศักดิ์ศรีของชาวไทยเรา และเป็นแหล่งผลิตเกษตรกรซึ่งกำลังของชาติแกมาทุกๆ ปี แม่โจ้ภายใต้การนำของอาจารย์ใหญ่คนนี้ กำลังปรับปรุงตัวอย่างเร่งรีบ ซึ่งอาจารย์ใหญ่ของเราก็ได้ถูกทับถมและโจมตีเป็นอย่างมาก แต่น้ำใจลูกผู้ชายที่เคยผ่านสถาบันแห่งนี้มานานแล้ว จึงหนักแน่นพอ อาจารย์ใหญ่คงตั้งหน้าตั้งตาที่จะสร้างแม่โจ้ของเราต่อไป

พวกเราต่างมองดูข้างล่าง ต่างวาดอนาคตแม่โจ้ของเราอย่างสดชื่นและแจ่มใสอันน่าภูมิใจยิ่ง ขณะนี้ทางรัฐบาลก็กำลังหันมาสนใจ และส่งเสริมการเกษตร เพราะมองเห็นถึงความสำคัญของเศรษฐกิจอันมั่นคงของชาติ ซึ่งพวกเรานี่ที่ทำการปฏิวัติเมื่อ 4 ปีมานี้ มีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้แม่โจ้ได้รับความสนใจและเอาใจใส่จากรัฐบาลและประชาชน รัฐบาลเริ่มส่งเสริมแม่โจ้โดยให้เงินงบประมาณ มาปรับปรุงแม่โจ้ ถึงแม้จะได้ไม่เท่าที่ควรลูกแม่โจ้ทุกคนต่างรู้สึกเป็นบุญอย่างยิ่ง และชื่นชมน้ำใจของรัฐบาลเป็นอย่างมาก เสมือนพืชและสัตว์ที่รอน้ำฝนมาเป็นแรมปี เมื่อฝนตกลงมาให้ ทุกชีวิตก็แสนจะปรีดาปราโมข ถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนเล็กน้อย แต่ทุกชีวิตก็มีความยินดีเพราะรู้ว่าตัวเองรอดตายแล้วนี่ พวกเราลูกแม่โจ้ก็เหมือนกัน ฉะนั้นต่างมองดูภูมิภาพของแม่โจ้ไปแล้ววิพากวิจารณ์ต่างๆ กันไป พวกเราต่างวาดอนาคตอันรุ่งโรจน์สดใสของแม่โจ้ไว้ แต่เราทุกคนหาเฉลียวใจไม่ว่าคืบนี้จะมีอะไรเกิดขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุให้บุคคลบางพวกที่มีจิตใจเยี่ยงสัตว์ป่าแต่ครองร่างไว้ด้วยอาภรณ์ที่มีค่าของมนุษย์ไว้ฉวยโอกาสโจมตี ทับถมสถาบันการศึกษาของพวกเราอย่างไม่มีชั้นดี ขาวร้ายยิ่งกว่าปรมาณูที่ถล่มอิโรชิมาเสียอีก มนุษย์เหล่านั้นซึ่งเป็นผู้ถือตัวว่ารู้เห็นอะไรมากกว่าคนอื่น คิดว่าตัวหูตากว้างไกล มีความรู้ความคิดเหมือนคนอื่น โจมตีสถาบันการศึกษาของเราอย่างบ้าบิ่น เพื่อทำลาย

อนาคตที่เราลูกเกะต้วมาเอาไว้อย่างบรรเจิด ซึ่งเขาเหล่านั้นแฝงไว้ซึ่งความโสมม และเล่ห์กล ผลประโยชน์ของเขา ซึ่งเราจะขอเล่าให้ฟังภายหลังตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

เมื่อพวกเราพักหายใจเหนื่อย และวาดอนาคตแบบบรรเจิดของแม่ใจแล้ว ต่างก็เอาข้าว ผัดที่ติดตัวกันมาทานอย่างเอร็ดอร่อยเพราะเหน็ดเหนื่อยมาากัน เมื่ออิ่มแล้วต่างลงมahanน้ำดื่ม แล้วก็ซักภาพไว้เพื่อเป็นสัญลักษณ์ว่าครั้งหนึ่งเราก็ได้มาเหยียบยกดปูกันมาแล้ว พวกเราก็ลงไปเที่ยวหาแม่ว ซึ่งทำไร่ผืนอยู่ข้างล่างใกล้ๆ นั้น บ้านแม่วที่กลุ่มพวกเราไปนี้อยู่กันสองครัวเรือน บ้านสร้างยกพื้นแบบง่าย ๆ หลังคามุงจาก เราพบผู้หญิงสองคนกับเด็กหนึ่งคนถามดูได้ ความว่า พวกผู้ชายลงมาในเมืองเชียงใหม่ สังเกตดูรู้สึกว่าคุณแม่วหวาดกลัวพวกเรามาก เพราะเขาเป็นผู้หญิงไม่ค่อยจะพูดด้วย พวกเราได้พูดกับเขาเป็นอย่างดี เราได้เอาข้าวผัดแบ่งไว้ให้เขา ซึ่งพวกเขาได้รับประทานอย่างอ่อย เราเอาไม้ขีดไฟที่มีติดตัวไปให้เขาด้วย จึงทำให้เรากับเขาค่อยเข้ากันดีขึ้น เราถามเขาว่าทำไมไม่ค่อยพูดด้วย ไม่ต้องกลัวพวกเราหรอก เราถามอย่างมิตร พวกเขาตอบว่า ทำไมจะไม่กลัว เพราะพวกเราหลายคนเขาเป็นผู้หญิง เดียว พวกเราปล้นของไปเสียก็แย่ เราก็พยายามพูดให้เขาเข้าใจในพวกเรา เราได้ถามถึงความเป็นอยู่ของพวกเข เขาแม่วนั้นได้เล่าให้เราฟังถึงความเป็นอยู่ของพวกเข ซึ่งเป็นการประดับความรู้ดีเหมือนกัน ในตอนหนึ่งเขาได้เล่าถึงความทุกข์ยาก ที่เขาได้รับจากฮ่อค้ำฉิ่น ที่ถูกตำรวจไปปราบ พวกเขาถูกข่มเหงมากในเวลาพวกฮ่อมาพักในบริเวณหมู่บ้านของเขา (เดิมเขาอยู่ที่คอยป่าคา สมรภูมิเลือดของแม่ทองคำ) เมื่อนั้นกลายเป็นสมรภูมิไป พวกเขาค่อยพวยพมาอยู่ที่นี้) ฮ่อจะทำการเคี้ยวเขี้ยวเอาผืนหรือไม้ก็พวกอาหาร เช่น สุนัข เป็ด ไก่ หรือไม้ก็ทำหรือ ห่อไปเวลาที่พวกเจ้าหน้าที่ไปปราบพวกฮ่อ ก็มีบางคนไปรังแกพวกเขา ซึ่งแน่ละมันเป็นของคู่กันเสมอที่มีทั้งดีและเลว พวกเราต่างรู้สึกสงสารและเห็นใจพวกเขามาก พวกเขเป็นผู้ที่รักความสงบ ถึงแม้เขาจะไม่ได้รับการศึกษา แต่จิตใจของเขาก็สะอาดบริสุทธิ์ แต่พวกมนุษย์ที่ถือกันว่าได้รับการศึกษามาแล้วและถือว่าอารยชนี่ซึ่งไปก่อความเดือดร้อนให้แก่พวกเขา อาชญากรรม! ศีลธรรม! ศีลธรรม! หหมดจากจิตใจของมนุษย์เราแล้วหรือ? จึงไปข่มเหงพวกเขาซึ่งมีความเป็นอยู่ที่แร้นแค้น พวกเขามาทำงานองหนี่เสือเอจจะเข้ นี่แหละมนุษย์ ผู้ที่ถือตัวว่าเจริญ และอารยชนวิเศษว่าบุคคลทั้งหลาย แต่เขาเหล่านั้นมีจิตใจเยี่ยงสัตว์ป่า คอยแต่จะฆ่าเดิมผู้ที่ไม่มีความรู้ได้ พวกเราารู้สึกเห็นใจและสงสารพวกเขาเท่านั้น แต่ไม่รู้จักช่วยอย่างไรได้ พวกแม่วนั้นยังเอาพันธินมาแจกเราคนละเล็กคนละน้อย บางคนได้ขอต้นฝิ่นเล็กๆ มาทดลองปลูกที่โรงเรียน

ด้วย เพื่อเป็นการทดลองและศึกษา พวกเรารู้สึกชอบรักดินที่นั่นมาก มันร่วนซุยดีเหลือเกิน ต่างรู้สึกอยากได้มากตามนิสัยของนักเกษตร แต่มันห่างจากตลาดและการคมนาคมลำบาก ที่ดินเหล่านี้จึงไม่สามารถสนองความต้องการของพวกเราได้ ต่างก็รู้สึกเสียดายที่ดินนั้นซึ่งอุดมไปด้วยอาหารพืช เราจึงมาด้วยความอาลัยยิ่ง

เมื่อพวกเราสนทนากับพวกแม่วานพอสสมควรก็พากันกลับ ตอนขากลับนี้พวกเราทั้งหมดกลับไม่พร้อมกัน กลับกันเป็นหมู่ๆ ตอนขากลับนี้รู้สึกว่าจะถึงดอยสุเทพเร็วกว่าเราขึ้นดอยปุ๋ยเมื่อพวกเรามาถึงพร้อมกันแล้ว ก่อนที่จะจากดอยสุเทพต่างไปนมัสการแสดงความเคารพสักการะพระธาตุนาคศักดิ์สิทธิ์ แล้วรถก็ลงจากดอยสุเทพซึ่งเป็นเวลาในราวสี่โมงเย็น ระหว่างที่มาในรถทุกคนต่างเปลี่ยกันหมด หน้าตาและเสื้อผ้ามอมแมม ดูสภาพตอนนี้แล่มช่อมาก

เมื่อมาถึงในเมืองรถจอดอยู่ที่หน้าร้านคาราถนันทาแพ อาจารย์ใหญ่อนุญาตให้พวกเราพักผ่อนได้ รถจะกลับโรงเรียนในราวสี่ทุ่มตรง นี่แหละชีวิตนักเรียนเกษตร นานๆ ที่จึงจะได้พักผ่อนกันสนุกสนานกันเสียที พวกเราก็ค้นหาที่พักที่อยู่ในค่ายหรือในสนามรบ เมื่อได้รับอนุญาตให้เที่ยวเตร่ได้ ต่างก็ตั้งใจกันมาก เราอยู่แม่โจ้ซึ่งแวดล้อมไปด้วยธรรมชาติและป่าเขา เมื่อได้มีโอกาสพักผ่อน เราก็ออกไปเพลิดเพลินตามมีตามเกิด และคืนนี้เองที่พวกเราต้องเจอผีเสื้อสวยๆ คืนนี้แหละที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ลูกแม่โจ้ถูกกล่าวหาว่าก่อการจลาจล! เรื่องมันเป็นอย่างนี้

เมื่อได้รับอนุญาตให้พักผ่อนต่างก็แยกย้ายกันไปเที่ยว ซึ่งตอนนี้พวกนักแต่งเรื่องขายลงในหนังสือพิมพ์เพื่อเอาเงินเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง แต่งไว้ว่า พวกนักเรียนแม่โจ้นี้จากโรงเรียนมาเที่ยว ซึ่งมีมันไกลจากความเป็นจริง วันเสาร์โรงเรียนก็หยุดให้ครึ่งวัน อนุญาตให้นักเรียนลาได้ นี่แหละท่านผู้อ่านที่เคารพ ท่านจะเห็นว่ามนุษย์มันเป็นเช่นนี้มีวิถีหาเงินแบบแปลกๆ ในคืนนี้ แสง กับวิจิตร ปีที่ 3 เจอกับมิตร เขาก็เลยดูภาพยนตร์ด้วยกัน แสงกับวิจิตร อยู่ในชุดดอยปุ๋ยอันชะมุกชะมอม เขาทั้ง 3 มุ่งสู่ปารีส ถนนคชสาร เพื่อชมภาพยนตร์เรื่อง "ชั่วนิรันดร์" เมื่อตีตัวเสร็จ ต่างก็ผ่านประตูชั้น 5 บาทเข้าไปดู เมื่อจะยืนตัวให้คนเฝ้าประตูหนึ่งในสามสุดท้ายที่ถือตัวไว้ ได้ช่วยตัวเสีย ซึ่งเป็นเหตุให้คนเฝ้าประตูไม่พอใจจึงเกิดการต่อว่ากันขึ้น ท่านพี่น้องผู้

รักชาติทั้งหลาย ในกรณีที่สามสหายขี้ตัวเพื่อกันการหมุนตัวเขาก็ทำถูกแล้วมิใช่หรือ? เขาสมกับเป็นพลเมืองดีแล้ว ซึ่งการหมุนตัวนี้ พวกโรงภาพยนตร์ใช้เสมอ ทำให้รายได้ของรัฐบาลชาติไปปีหนึ่งๆ เป็นจำนวนมาก แต่พวกโรงภาพยนตร์เอากำไรจากพวกเราไปอุดหนุนมากเกินไป ถ้าคิดดูแล้วเป็นการโกงรัฐบาลอย่างเลียดเย็นที่สุด เมื่อได้เถียงกันสักครู่ แสง วงจิตร มิตร ก็เข้าไปนั่งชมภาพยนตร์ ในระหว่างการโต้เถียงกันนั้นคงพูดรวมกันขึ้นเพราะถูกผู้ชายไม่มีใครยอมกันง่ายๆ เมื่อทั้งสามคนไปนั่งเก้าอี้แล้ว คนเฝ้าประตูนึกยังงี้ก็ไม่ทราบได้ตามเข้าไปทักนายมิตร แต่ไม่ถูก แสงจึงเข้าไปก้นไว้และกล่าวขอโทษ อย่าได้เกิดเรื่องกันตามนิสัยรักสันติของเขา คนเฝ้าประตูก็กลับมาทำหน้าที่ของเขาตามเดิมแต่ระหว่างภาพยนตร์กำลังฉายนี้ คนเฝ้าประตูคงคิดหาทางที่จะเก็บเขาทั้ง 3 อยู่ข้างนอกแล้วเพราะ ตามปกติพวกเก็บตัวก็มีนิสัยเป็นนักเลงอยู่ แล้วถ้าไม่งั้นก็เฝ้าประตูไม่ได้ เมื่อมาถูกสามสหายหยามหน้าเช่นนี้ก็เสียท่า ยิ่งดูลักษณะอันมอซอแล้วคงคิดว่าคนบ้านนอกเข้ากรุง ดังนั้นต้องเก็บเป็นตัวอย่าง เพื่อคนอื่นจะได้ไม่กล้ามีเรื่องกับพวกโรงหนัง คนเฝ้าประตูต้องคิดว่า สามสหายนี้เป็นหมูแน่ๆ คงวางแผนการเรียบริ้อยแล้ว คอยแต่จังหวะเท่านั้น การที่เรื่องเกิดขึ้นกับพวกหนังสือพิมพ์ หรือคนของโรงหนัง หาว่าพวกแสง มาดูหนังฟรี ซึ่งเท่ากับว่าใส่ความกันชัดๆ เป็นคราวเคราะห์เหลือเกินของ แสง วงจิตร และมิตร เผลอเหยื่อเกินที่มิตรต้องการสูบบุหรี่ แสงรู้ว่าถ้าออกไปจะมีอะไรเกิดขึ้นกับมิตรจึงห้ามไม่ให้ออกไป แต่มิตรจะออกไปสูบบุหรี่ให้ได้ แสงจึงออกมาเป็นเพื่อนมิตร มิตรขอบัตรออก แต่คนเฝ้าประตูบอกว่าไม่มี แสงบอกว่าไม่มีก็ไม่เป็นไร ทั้งสองจึงเดินไปทางสุริวงศ์ ตรงตรอกบังเจอชายกลุ่มหนึ่ง 15 คน รุมกินโต๊ะ แสงจึงสู้อย่างถูกผู้ชาย ส่งกำปั้นอย่างไม่มีรู้ว่าได้ปะทะกับศัตรูที่เข้ามา แต่พวกนั้นใช้วิธีหามหมู ตามด้วยอาวุธ แสงถูกประเคนมา ยังเขาคนเดียว และก็ล้มพับไป มิตรรีบไปแจ้งตำรวจที่บ่อมประตูท่าแพ เมื่อคนเหล่านั้นซึ่งเป็นคนเก็บตัวกับคนโรงภาพยนตร์ซึ่งเห็นว่าสนใจแล้วก็แยกย้ายกันไป ตำรวจมาถึงกับบันทึกและถามว่าจะเอาเรื่องไหม แสงบอกว่าไม่เอาตำรวจจึงฉีกใบบันทึกทิ้ง และนำแสงส่งโรงพยาบาลแมกซ์คอมมิค เย็บ 3 เข็มที่ศีรษะ พลัสเตอร์ติดทั้งใบหน้า สรุปลแสงโดนทำร้ายอย่างป่าเถื่อนที่สุด ท่านที่เคารพทั้งหลายโรงภาพยนตร์เป็นที่บริการสำหรับประชาชนทั่วไป แต่ต้องได้รับการต้อนรับจากโรงภาพยนตร์เช่นนี้ คือการเลี้ยงนักเลงไว้เบ่งกับประชาชน เจ้าหน้าที่บางคนก็เป็นพวกโรงภาพยนตร์ ถึงแสงจะเอาเรื่องแล้วจะมีประโยชน์อะไร เพราะพวกเขาเป็นพวกเดียวกัน จะจับมือใครดมได้ เรื่องทำนองแสงคือประชาชนที่มาอุดหนุนโรงภาพยนตร์ ก็มักถูกพวกโรงภาพยนตร์เบ่งใส่มาแต่ไม่รุนแรงอย่างแสงเท่านั้น พวกนี้จึงกำเริบมาก

อาจารย์วิภาต บุญศรี วังชัย

“ท่านอาจารย์วิภาต บุญศรี วังชัย ท่านมีน้ำใจลูกผู้ชาย
เพราะเคยผ่านสถาบันแห่งนี้มานานแล้ว จึงหนักแน่นพอ
อาจารย์ใหญ่ท่านนี้คงตั้งหน้าตั้งตาที่จะสร้างแม่โจ้ของเราต่อไป”

นี่แหละท่านที่ใคร่พห้ทั้งหลาย แม้กลางนครเชียงใหม่ยังมีแหล่งเลี้ยงนักเลงผู้มีอิทธิพล หลังจากอันโสมมของบุคคลที่พวกเรายกย่องเพราะเขามีเงิน สังคมของมนุษย์เราปัจจุบันเป็นอย่างนี้ ซึ่งเราเชื่อเหลือเกินว่าประชาชนในนครเชียงใหม่คงทราบหลังจากอันโสมมของคนเลี้ยงนักเลงนี้ดี เมื่อเป็นเช่นนี้บ้านเมืองจะสงบสุขได้อย่างไร เจ้าหน้าที่ที่ต้องเสียเวลาไปปราบเหล่าอันธพาลที่คอยไปก่อเรื่องในงานต่างๆ ทำไมในเมื่อแหล่งใหญ่มีทั้งเจ้าหน้าที่หนุนหลังโดยปริยายยังอยู่ เปรียบเสมือนนายแพทย์ไม่รักษาโรคสำคัญก่อน มัวไปพะวงรักษาโรคที่ไม่สำคัญ แล้วคนไข้จะเป็นปกติได้อย่างไรเล่า

ในคืนวันนั้นเมื่อจวนสี่ทุ่มพวกเราต่างกลับมาขึ้นรถตามนัด บางคนที่ทราบข่าวแสงถูกซ้อมก็มาเล่าให้เพื่อนๆ ฟังในรถ พวกเราต่างรู้สึกเจ็บแค้นแทนแสง แต่ตอนนั้นพวกเรายังไม่พบแสง จึงไม่รู้ว่าใครผิดใครถูกและเรื่องอะไรที่ถูกซ้อมทั้งที่จะถึงเวลารอกลับโรงเรียนอยู่แล้ว พวกเราจึงไม่ได้มาที่โรงพยาบาลนรเศรษฐี-ปรีณส์ เพื่อหาตัวคนซ้อมแสง เมื่อได้เวลาอาจารย์ก็ให้รถกลับโรงเรียน ต่างกลับมาด้วยความสงสาร

ในตอนกลางวันของวันอาทิตย์ที่ 20 พวกเราบางคนที่อยู่ในเมืองได้ไปเที่ยวที่ **สุริวงค์-ปรีณส์** พวกเราเห็นเหล่านักเลงของโรงพยาบาลนรเศรษฐีรายกันอยู่ เตรียมพร้อมที่จะรับมือกับพวกเรา ซึ่งเราคงมาทราบเอาทีหลังว่าซ้อมนักเรียนแม่โจ้เข้าให้แล้วจากตำรวจป้อม ซึ่งเราทราบจากบางคนว่าพวกสุริวงค์-ปรีณส์พูดกันว่า พวกเขามั่นใจเลยว่าไปซ้อมพวกแม่โจ้เข้า เมื่อเขารู้ตัวว่าเขาผิดไปแล้ว พวกเขาก็เตรียมพร้อมอย่างที่เราเห็น ซึ่งยิ่งเป็นการทำทนายพวกเรามากขึ้น

ในตอนบ่ายของวันนี้ แสงกลับโรงเรียนพร้อมด้วยพลาสติกที่ปิดตามหัวและหน้า จมูกบวม ปากแตก ซึ่งแทบจำไม่ได้ พวกเรารู้สึกสงสารแสงมาก เพราะแสงเป็นคนดีไม่เอาเรื่องเอาราวกับใคร ใจเย็นเสมอ จึงเป็นที่รักของพวกเรา ดังนั้นเมื่อแสงถูกซ้อมดังนี้พวกเราทุกคนจึงเป็นเดือดเป็นแค้นแทนเขา เมื่อแสงเล่าเรื่องทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบให้พวกเราฟัง ทุกคนไม่พอใจเป็นอย่างยิ่งที่พวกโรงพยาบาลนรเศรษฐีทำกับแสงเช่นนี้ เพราะเป็นการกระทำที่ป่าเถื่อน เป็นการหยามเกียรติลูกผู้ชาย-แม่โจ้เป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นพวกที่ได้รับความไว้วางใจจากเพื่อนฝูงให้เป็นตัวแทนต่างๆ ก็ปรึกษากัน

ในที่สุดคืนนี้พวกเราปีที่ 3 จึงเอาเรื่องแสงถูกซ้อมเข้าที่ประชุม ที่ประชุมจึงตกลงว่า ในคืนวันรุ่งขึ้นคือวันที่ 21 พวกเราจะมาหาตัวคนซ้อมแสง พวกเราตกลงกันว่า ถ้าเขาเหล่านั้น มีความเป็นลูกผู้ชายจริงต้องกล้ารับ แล้วพวกเราก็จะขอสู้อย่างลูกผู้ชายชนิดตัวต่อตัว จริงอยู่ ความคิดที่พวกเราจะตัดสินใจแบบนี้ทางผู้ใหญ่อาจไม่เห็นด้วย ซึ่งมีบางคนโจมตีว่าเป็นการ กระทำของพวกสมัยหิน ที่ซูดอยู่เท่านั้น แต่ท่านทั้งหลายลองคิดดูซิว่า ถ้าท่านอยู่ในสภาพเช่น พวกเราชาวแม่ใจบ้างซิ ถ้าท่านเป็นเด็กหนุ่มอย่างพวกเราซิ ท่านย่อมจะเห็นใจพวกเรา เพราะ อารมณ์ของคนหนุ่มตอนนั้นมันบอกไม่ถูก นอกจากท่านทั้งหลายที่ผ่านวัยขึ้นมาแล้วเท่านั้นที่ ทราบดี และการกระทำทำนองนี้ก็มีอยู่เสมอไม่ว่าในสถาบันที่สูงกว่านี้ แม้ในต่างประเทศ ดัง นั้นคนที่ประณามว่าเป็นวิธีที่ป่าเถื่อนของคนสมัยหินนั้น พวกเราจึงคิดว่าคนเมื่อสมัยหินเป็น เด็กรุ่นๆ คงเป็นกระเทย เป็นคนสำรวสโอดสะโองมากกว่า คงเป็นบุคคลชนิดที่ไม่มีลักษณะ ของลูกผู้ชายเลย ซึ่งท่านคงเข้าใจความหมายดี

เมื่อพวกเราตกลงจะแก้แค้นแทนแสง เราก็เริ่มวางแผนการณที่ขึ้นแรกหรือแผน หนึ่ง เราจะไปในราวหกสิบคนเหมาถสองคันเมื่อไปถึงโรงภาพยนตร์ เราก็ส่งตัวแทนไปถาม หาคคนซ้อมแสงให้มาเจรจากันแล้วชกกันตัวต่อตัว พวกที่ไปด้วยให้อยู่ห่างๆ ไม่ให้พวกเขาู้ เมื่อตามแผนหนึ่งไม่ได้ เราก็ใช้แผนสองทันที โดยใช้หน่วยกล้าตายคือ เราแบ่งหน่วยกล้าตาย ออกเป็นสองพวกๆละหกคน โดยเราจะจะทำกับโรงหนังปรีณส์โรงเดียว เพราะเป็นที่เกิดเหตุ ส่วนสุริวงค์เราจะไม่ไปยุ่ง ให้ทั้งสองพวกนี้ตีตัวเข้าคูชั้นละห้าบาท พวกหนึ่งกับพวกเจ็ดบาท พวกหนึ่งเมื่อผ่านประตูเข้าไปคนถือตัวจะขี้ตัว ซึ่งจะทำให้พวกคนเก็บตัวไม่พอใจ ต้องเกิด การต่อว่ากันขึ้นเช่นคราวแสง แล้วหน่วยกล้าตายก็จะจัดการเก็บพวกโรงภาพยนตร์ ทุกคนที่ เข้ามาช่วย ส่วนพวกเราที่มาด้วยกันนั้นให้คอยกันพวกเขาทั้งหมด เช่นพวกนักแสดงด้านโรงบิล เลียด ปิดตรอกสุริวงค์-ปรีณส์ ไม่ให้มาช่วยกันได้ กับทุกคนไม่ให้ช่วยพวกเขาเมื่อทุกอย่างเรียบ ร้อยพวกเราที่จะขึ้นรถกลับ

ในตอนเย็นของวันที่ 21 พวกเราที่จะเข้าในเมืองเพื่อจัดการเอาตัวคนซ้อมแสง กันัดกันมาขึ้นรถที่ประตูถนนบางเขน ซึ่งห่างจากตัวโรงเรียน โดยทยอยกันออกไปเป็นกลุ่ม เล็ก ๆ เดินออกไปรวมตัวกัน

ซึ่งต้องเป็นที่รู้จักกัน และมีให้อาจารย์ทราบ

เพราะถ้าหากอาจารย์ทราบก็จะถูก

ขัดขวางแน่ๆ เมื่อได้เวลามาถึงก็ขึ้นรถโดยสารที่เหมาไว้สองคัน ซึ่งเดิมเรากะมาหกลีบคนเท่านั้น แต่ที่ไหนได้วันนี้มากกว่าสองร้อยคน ด้วยความที่เจ็บแค้นแทนแสง และถูกหยามเกียรติ เช่นนี้ จึงทำให้เลือดแม่โจ้ร้อนระอุ และเดือดพล่าน รถที่เราจะกันไว้สองคันเท่านั้น แต่จำนวนกว่าสองร้อยคน จึงยัดเยียดกันมาจนเพียบแปล้ ยางต้องถูกบั้งโคลนมาตลอดทาง เราหารถเพิ่มที่สันทรายอีกคันหนึ่ง เพื่อระบายให้รถได้สะดวก แล้วจึงวิ่งต่อเข้ามาในเมือง

เมื่อมาถึงในเมืองเราให้รถจอดอยู่แถวหน้าร้านดารา ถนนท่าแพ แล้วก็แยกกันมุ่งสู่วังศ-ปรีณส์ ซึ่งคืนนี้สุริวงศ์ฉายเรือน “ทะเลายกองบัญชาการ” เราไม่ให้รถไปส่งถึงที่ เพราะไม่ต้องการให้เป็นທີ່สงสัยของคนทั่วไป แต่ในคืนนี้พวกเราในเมืองก็คงแปลกใจเหมือนกันที่พวกหนุ่มๆ เดินกันเป็นกลุ่มๆ เมื่อไปถึงพวกเรา ก็เข้าประจำที่ตามแผน ส่งตัวแทนเข้าไปถามผู้จัดการถึงคนซ่อมแสง ตามแผนหนึ่งไม่เป็นผล เราก็มเริ่มใช้แผนสองทันที โดยหน่วยกล้าตายจัดการซื้อบัตรฝ่าประตู เมื่อเรียบร้อยก็เตรียมเข้าดู เพียงแต่รอจังหวะเท่านั้น (เราไปที่โรงปรีณส์เท่านั้น)

ทางฝ่ายโรงภาพยนตร์ต้องรู้ว่าวันนี้แม่โจ้ต้องมาแก้แค้น พวกโรงภาพยนตร์เตรียมพร้อมไว้ก่อนแล้ว มีการเลี้ยงเหล้าพวกนักเลงที่โรงบิลเลียด ซึ่งอยู่ทางด้านข้างตะวันออกของโรงปรีณส์ มีการเตรียมอาวุธ ประตูโรงปิดไว้เวลาคนเข้าไปถึงเปิด พวกเขาคุมอยู่ข้างบนดูพวกเราอยู่ ในระยะที่หน่วยกล้าตายกำลังจะลงมือปฏิบัติการตามแผนก็พอดีมีพวกเราบางคนพร้อมด้วยหัวหน้าสารวัตรทหาร มาบอกให้พวกเรากลับ เพราะทางโรงภาพยนตร์เขารู้ว่าพวกเราจะมาแก้แค้น ทั้งเขาเตรียมอาวุธที่จะเข้าต่อสู้เรา ทั้งเอาเจ้าหน้าที่มาคอยเล่นงานเราด้วย ขึ้นท่าลงไปจะเป็นเรื่องใหญ่ ซึ่งทำให้พวกเราหวั่นเสียไปตามๆ กัน เมื่อแผนการต้องล้มเหลวลง และพวกเรา ก็เดาไม่ถูกว่าถ้าเป็นไปตามแผนแล้วรูปการจะเป็นอย่างไร เพราะคนเรามากกว่า แต่อาวุธเท่านั้นที่เราไม่ได้ เตรียมพร้อมมีเป็นบางคนเท่านั้น เพราะเราไม่ได้ยกพวกมาปล้น นอกจากกำลังใจอันเด็ดเดี่ยวเท่านั้นของพวกเราที่จะกำจัดนักเลงเหล่านั้น เราได้เปรียบ เพราะไม่ได้ตีแม่เหล็ก

ทุกเช้าก่อนออกเดินทางต้องมีการประชุมกันก่อนเสมอ เพื่อวางแผนการทำงาน และตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ต่าง ๆ การเดินทางครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งรวมถึงการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น

“ทางฝ่ายโรงพยาบาลยนต์ต้องรู้ว่าวันนี้แม่โจ้ต้องมาแก้แค้น พวกโรงพยาบาลยนต์ เตรียมพร้อมไว้ก่อนแล้ว มีการเลี้ยงเหล้า พวกนักเลงที่โรงบิลเลียด ซึ่งอยู่ทางด้านข้างตะวันออกของโรงปรินส์ มีการเตรียมอาวุธ ประตู่โรงปิดไว้เวลาคนเข้าไปถึงจะเปิด”

พวกเราทั้งหมดก็พากันกลับมาที่รถ เมื่อมาขึ้นรถพร้อมกันแล้วเราก็ตกลงประชุมกันใหม่ที่สี่แยกแมคคอมมิด เพื่อตกลงกันใหม่ว่าจะจัดการอย่างไรต่อไปดี เพราะเหตุการณ์กลับเป็นเช่นนี้พวกเราตกลงกันว่าต้องกลับไปโรงภาพยนตร์อีกแล้ว เอาตัวคนซ่อมแสงให้ได้ ถ้าพวกเขาต้องการหาเรื่องจริงๆ แล้วก็ให้มาสู้กันอย่างลูกผู้ชาย แต่พวกเราไม่ได้เตรียมอาวุธมาอย่างพร้อมสรรพ ดังนั้นจึงไปเอาเศษไม้จากโรงเลื่อยที่ถูกไฟไหม้ทางแม่ดาว แล้วเราก็กลับมาที่ปรีนส์ เราจะตอนรอบดึก เพราะปลอดภัยดี เราให้รถทั้งสามคันจอดอยู่ที่โรงภาพยนตร์ปรีนส์ แล้วลงจากรถเข้าไปที่โรงปรีนส์ เราเรียกหาพวกนักเลงให้ออกมาพูดกัน แต่ไม่มีใครกล้าออกมากลับปิดประตูไว้ แล้วพูดท้าทายเราต่างๆ พร้อมกับแสดงท่าทางล้อเลียนต่างๆ ซึ่งยิ่งทำให้พวกเราเดือดดาลมาก พวกเราตะโกนหาผู้จัดการให้มาพูดกันให้รู้ว่าพวกเราได้รับการชมเชยอย่างปาเถื่อน เราต้องการคนที่ซ่อมแสง เพื่อจะได้ตัดสินกันอย่างลูกผู้ชายแต่ไม่มีใครเป็นลูกผู้ชายเลย มีคนทางสุริวงค์ท้าทายพวกเราพร้อมทั้งถืออาวุธด้วย พวกเราไม่โหมกที่ถูกท้าทายเช่นนั้น บางคนจึงกลับไปเอาไม้ในรถมา เราตรงไปที่สุริวงค์ทันที เหล่าผู้ทำก็ถอยหนีไม่กล้าเผชิญหน้า บางคนหนีขึ้นไปชั้นบนสุริวงค์ พวกเราจึงไล่ชกคนข้างล่าง ในกลุ่มพวกเขาที่อยู่เชิงบันได มีคนขว้างขวานมายังพวกเรา แต่ไม่ถูกเพราะพวกเราเห็นเสียก่อนจึงหลบเสียทัน ไม่นานมีคนใดคนหนึ่งมีหัวอาบเลือดแน่ ขวานจึงไปถูกตู้โชว์รูปภาพโฆษณาแตก ซึ่งคล้ายกับว่าเป็นการชี้ช่องทางให้ ดังนั้นพวกเราจึงระดมขว้างไปยังพวกคนกลุ่มนั้น ต่างก็ได้ตอบกันเป็นผลให้ตู้โชว์กระจกแตกยับเยิน ในขณะนั้นทุกคนกำลังเลือดขึ้นหน้าบางคนก็เข้าทุบตู้โชว์ บางคนก็ไล่ชกคนโรงภาพยนตร์ ซึ่งเจ็บตัวไปหลายคน

เหตุการณ์ที่พวกเราคาดไม่ถึง และไม่ได้คิดมาก่อนเลยได้เกิดขึ้นแล้ว คล้ายกับการเกิดศึก เมื่อเห็นว่าพอสมควรแล้ว และไม่มีใครกล้าสู้ก็พากันขึ้นรถตรงหน้าโรงภาพยนตร์ปรีนส์ คนหนึ่งในพวกเราได้ขว้างตัดสายลวดผูกโยงป้ายโฆษณาไว้ขาดพอดี

ตอนนี้ก็แต่งเรื่องขายได้เขียนไว้ว่า พวกเราได้ป็นขึ้นไปปลดป้ายโฆษณาแผ่นใหญ่ลงมา อย่างไม่กลัวตกลงมาคอหักตาย เราจะขึ้นไปทำไม และเสนอข่าวว่าพวกเราไปยุ่งกับคนข้างนอก ซึ่งความจริงพวกเราไม่ได้ไปยุ่ง กับชาวบ้านหรือคนอื่นที่ไม่ใช่พวกโรงภาพยนตร์เลย พวกเราตะโกนขอร้องให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหลีกไปตลอดเวลา นี่แหละท่านผู้ที่เคารพมนุษย์ พวกหาเงินเลี้ยงท้องด้วยวิธีนี้มักจะปล่อยข่าวที่เกินความจริงเสมอ เพื่อให้สินค้าเขาขายดี

เมื่อพวกเราไปถึงโรงเรียนก็แยกกันกลับหอเข้านอน พอสักครูอาจารย์ก็มาตรวจหอพัก เพราะว่าผู้ว่าราชการสั่งให้ตรวจหอสำรวจนักเรียน แต่พวกเราอยู่กันครบเป็นส่วนมาก นอกจากพวกที่ไม่ยอมไปโรงภาพยนตร์กับเราตอนหลังเท่านั้นที่ถูกจับได้ การตรวจจำนวนนักเรียนนี้ทางอาจารย์สำรวจดูทุกคืน แต่พวกเราหนีออกไปเมื่อตรวจแล้วและหัวหน้าหอสำรวจในตอนกลางคืนอีกทีหนึ่ง ซึ่งการที่พวกเราหนีออกมาได้ไม่ใช่ความผิดของคณะอาจารย์เลย

รุ่งขึ้นในวันที่ 22 พวกเราทุกคนก็ปฏิบัติงานกลางแจ้ง และเข้าเรียนตามปกติเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น ตอนเย็นอาจารย์ใหญ่ก็เรียกประชุมหลังจากเข้ามารายงานตัวต่อผู้ว่าราชการท่านได้ตำหนิพวกเรา และแสดงความเสียใจที่เกิดเรื่องขึ้น และขอให้พวกเราอยู่ในความสงบ อาจารย์ใหญ่บอกว่าพรุ่งนี้ พวกเจ้าหน้าที่จะพาพวกโรงภาพยนตร์มาชี้ตัวพวกเราที่ไปบุกโรงภาพยนตร์

พวกเราถูกตั้งข้อหาว่าถูกรบจลาจล และทำลายทรัพย์สิน แต่พวกเราไม่ได้เจตนาที่จะก่อการจลาจลเลย เราไม่ได้ทำการยึดสถานที่สำคัญ เราไม่มีอาวุธ ดาบ มีด หรือปืนท่อนที่เครพโปรดพิจารณาด้วยความเป็นธรรม ว่ามันเหมาะสมแล้วหรือ?

ในวันที่ 22 นี้เราได้ประชุมกันว่าจะไม่ยอมให้จับพวกเราคนใดคนหนึ่งไป ถ้าจะจับก็ยินดีให้จับหมดเมื่อเจ้าหน้าที่มาในวันพรุ่งนี้ให้ทุบแท่งค้ำน้ำเป็นสัญญาณให้พวกเราทุกคนรู้และมารวมกันที่ตึกนอน ซึ่งพวกเราไม่ได้ตั้งใจทุบแท่งค้ำน้ำ หรือทำเสียงยั่วชวนพวกเจ้าหน้าที่ดังที่เขาว่าไว้และบรรยายไว้ว่าเราเอาตัวอย่างมาจากภาพยนตร์ เรื่องเลือดทารุณ มันแสดงให้เห็นว่าผู้พูดเช่นนี้ไร้เหตุผลอย่างมาก

ในวันที่ 23 ซึ่งตรงกับวันพุธ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2498 ในเวลาสามโมงเช้า ทางเจ้าหน้าที่และพวกโรงภาพยนตร์ก็มาที่โรงเรียนเพื่อชี้ตัวพวกเรา พวกเราก็ให้สัญญาณบอกให้ทราบทั่วกันแล้วมารวมกันที่ตึกนอน ทางเจ้าหน้าที่ก็แจ้งความประสงค์ให้อาจารย์ใหญ่ทราบว่าจะมาชี้ตัว ซึ่งตอนนี้พวกนักแต่งเรื่องขายเล่าว่า อาจารย์ใหญ่กลัวนักเรียนไม่กล้าเรียกประชุม แต่ความจริงอาจารย์เป็นนักประชาธิปไตยและจิตวิทยาเป็นอย่างดี ท่านรู้ดีว่าควรจะผ่อนคลายความตึงเครียดในขณะนั้นต่างหาก แต่คนอื่นไม่เข้าใจอาจารย์ใหญ่ได้มาพูดกับพวกเราขอ

ให้เขามาซื้อตัว ซึ่งที่แรกพวกเขารบอกว่าถ้าต้องการจับเป็นผู้ต้องหาแล้ว เราทั้งหมดจะยอมเป็นผู้ต้องหา แต่ทางเจ้าหน้าที่ไม่ยอม เพราะไม่สามารถที่จะเอาโทษได้ เขาต้องคิดให้น้อยที่สุด เพื่อเอามาลงโทษให้ได้สมใจ เข้าทำนองหาแพะขึ้นมาดัวหนึ่งมานุชาญแห่งความต้องการของเขา พวกเราก็ตกลงที่จะเข้าทำนองนี้ แต่ในที่สุดเพื่อเห็นแก่อาจารย์ใหญ่ของเรา จึงตกลงให้ซื้อตัว แต่ที่ไหนได้ ทางเจ้าหน้าที่กลับไม่ซื้อตัว ใช้วิธีเรียกชื่อพวกเราออกไปซึ่งชื่อเหล่านี้มาจากพวกที่ถูกจับตรวจ แรกนั้นแหละ รวมทั้งเขาเรียกชื่อออกไปทั้งหมดแก่คนด้วยกัน ที่แรกเรคิดว่าเราจะเรียกชื่อแล้วก็ให้คนโรงภาพยนตร์ซื้อตัวว่าเห็นไปบุกสุริวงค์ และปณหัวหน้าใหญ่ แต่เขาไม่ทำเช่นนั้น เพราะถ้าเช่นนั้นแล้วเขาจะไม่ได้ตัวเลย เพราะจำไม่ได้ เราไม่ยอมออกไปแต่เขาบอกว่า ถ้าไม่ยอมไปกับเขา เขาจะออกหมายจับ เมื่อเราเจอไม้เท้าจึงไม่รู้จะทำอย่างไร เราไม่แน่ใจด้านกฎหมาย เราจึงเป็นเบี้ยล่างของเขา ฟัน้องที่ได้รับความยกย่องว่าเป็นกระดุกสันหลังของชาติทั้งหลายเราจึงตื่นเกิดพยายามศึกษาต่อไป ไม่เช่นนั้นเราจะถูกพวกฉลาดแกมโกงข่มขู่เอาเสมอ เราจะต้องเป็นควายให้พวกเขาจูบไป พวกเราจึงแสวงหาความรู้เกิด และจะช่วยกันส่งเสริมสถาบันการเกษตรของเราให้เจริญยิ่งขึ้น เพื่อลูกหลานของเราจะได้ทันต่อความหลอกลวงของโลกสมัยใหม่ เราจึงมาร่วมแรงร่วมใจกัน สร้างรากฐานการเกษตรให้เจริญมั่นคงกันเกิด ช่วยกันกำจัดพวกที่ต้องการทำลายเราเสีย

ในวันนี้เขาซื้อตัวพวกเราไปสองคน คือ ทวี และพิทักษ์ ซึ่งเป็นคนในเชียงใหม่เอง เพราะพวกเด็กโรงภาพยนตร์รู้จักหน้าจึงซื้อตัวถูก เพราะเมื่อเด็กๆ เขายังเคยเล่นด้วยอยู่ ดังนั้นเมื่อเขาต้องการจะให้เข้ารูปกฎหมายเขาจึงให้ซื้อตัวไป และกันการหนีจากพวกเรา ซึ่งถ้าหากเขาจำได้แล้วทำไมไม่ซื้อตัวพวกเราอีกแก่คนเล่า แต่เขาเรียกตัวเราไปสอบสวนเลย แล้วซื้อตัวอีกสองคนด้วย พวกที่ถูกเรียกตัวมี ลพ กมล เอียน สวัสดิ์ แสง เสมอ อุทัย ปฏิวัติ อำนวย พวกเราทุกคนรู้สึกสะเทือนใจมาก จึงได้ทำความตกลงกับเจ้าหน้าที่ไม่ให้ขังพวกเรา เมื่อสอบสวนแล้วให้ปล่อยตัวกลับ จากนั้นพวกเขาก็มารับประทานอาหารกลางวันกัน พวกเจ้าหน้าที่เตรียมตัวเข้าเมืองกับเจ้าหน้าที่ ขณะที่จะมารับประทานอาหารกลางวัน พวกเราทางหออำนวยการช่างภาพที่มากับเจ้าหน้าที่ได้ยกกล้องขึ้นถ่ายภาพพวกเขา เมื่อพวกเราเห็นแสงแฟลชได้ทีแวบขึ้นก็รู้ว่าถูกลอบถ่ายภาพก็ไม่ว่าใจเพราะที่แรกเราก็ตกลงกับช่างภาพแล้วว่าขออย่าถ่ายภาพพวกนักเรียน ซึ่งช่างภาพคนนั้นก็ตกลงจะไม่ถ่ายซึ่งเราทราบชื่อภายหลังว่านายนิยม กิตติกุล ช่างภาพหนังสือพิมพ์คนเมือง แต่เมื่อเขาไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงพวกเราจึงส่งตัวแทน

เข้าขอฟิล์มไว้ เพราะพวกเราจะต้องถูกชี้ตัวเมื่อเขาได้รูปพวกเราไปเขาจะเอาไปล้างแล้วช่วยให้การชี้ตัวที่จะแต่งตั้งให้ถูกต้อง อีกประการหนึ่งเขาจะได้นำลงตีพิมพ์ช่วยให้สินค้าของเขาขายดียิ่งไงล่ะ

ในการขอฟิล์มไว้เนี่ยแหละที่เป็นสาเหตุให้หนังสือพิมพ์คนเมืองลงข่าวโจมตีแม่ใจอย่างรุนแรง และอย่างไร่มนุษยธรรม ถ้าคิดให้ดีแล้วร้ายยิ่งกว่าปริมาณที่ถล่มฮิโรชิมาเสียอีก ในการขอฟิล์มไว้เนี่ยทำให้นายกมล ต้องเจอข้อหาอีกหนึ่งคือ ชู้กรรโชก ทำลายทรัพย์ และทำให้เสียชื่อเสียง ท่านที่เคารพมันเหมาะสมแล้วหรือ ซึ่งถ้าท่านได้อ่านข้อความตอนนั้นแล้วท่านจะต้องคิดว่า นายกมล ได้ถืออาวุธบังคับเอาหรือไม่ก็เค้นคอบังคับให้นายนิคมส่งฟิล์มให้ แต่ความจริงมันเป็นอย่างนี้.....

เมื่อพวกเราต้องการฟิล์มไว้ตัวแทนของเรา 2-3 คนก็ขึ้นไปชั้นบนหออำนาจการ เพื่อขอฟิล์มซึ่งมีนายกมลคนหนึ่งก็ขึ้นไปเป็นตัวแทนของพวกเรา ได้เข้าพบอาจารย์ใหญ่เพื่อขอฟิล์มมาจากนายนิคมตามเหตุผลข้างต้นเพราะนายนิคมผิดสัญญา นายนิคมอยู่ในห้องส่วนนายกมลอยู่นอกประตูห้องห่างกันราว 5 ก้าว และตรงประตูก็มี ร.ต.อ.สุรินทร์ อำพรศักดิ์ และปลัดเจริญสุข ศิลปินผู้น้อยอยู่ด้วย เมื่ออาจารย์ใหญ่ขอฟิล์มจากนายนิคม ก็ส่งให้นายกมล ซึ่งตอนที่นายนิคมถอดฟิล์มออกจากกล้องนั้นก็ถอดออกอย่างไม่เต็มใจ เมื่อถอดออกมาแล้วฟิล์มก็ได้คลี่ออกมาเกือบครึ่งม้วน แล้วเมื่อนายกมลรับเอาก็ไปเผชิญกับเจ้าตรงที่คลี่เข้าม้วนฟิล์มก็คลี่ออกทั้งหมด และก่อนที่นายกมลจะขอฟิล์มไว้เนี่ยเราก็ตกลงกันว่าซื้อฟิล์มนั้นไว้ตามราคาที่นายนิคมซื้อมา เรื่องเป็นมาอย่างนี้แหละ ซึ่งนายกมลเข้าไปขู่เชิญบังคับเอาฟิล์มที่นายนิคมซื้อมา เรื่องเป็นมาอย่างนี้แหละ ซึ่งถ้านายกมลเข้าไปขู่เชิญบังคับเอาฟิล์มมาจากนายนิคมแล้วทำไม ร.ต.อ.สงศ์ ร.ต.ต.สุรินทร์ และปลัดเจริญสุขจึงไม่เข้าขัดขวางเล่าซึ่งก็มีป็นติดอยู่ที่เอว เรื่องที่ หนังสือพิมพ์ คนเมือง เสนอข่าวไปเช่นนั้นน่าหวัระมาก

เมื่อช่างภาพหนังสือพิมพ์คนเมืองได้รับการแอนตี้จากพวกเราชาวแม่ใจ และเอาฟิล์มไว้ เมื่อคณะเจ้าหน้าที่กลับมาในเมือง ซึ่งในเย็นวันนี้ทางเจ้าหน้าที่ไม่เอาพวกเราทั้งสิบเอ็ดคนไว้ด้วย ตกลงให้เข้าไปหาที่สถานีตำรวจในเมืองในวันรุ่งขึ้นทางฝ่าย หนังสือพิมพ์คนเมืองก็จัดการแจ้งความฟ้องนายกมล ในข้อหาชู้กรรโชกทำลายทรัพย์ และทำให้เสียชื่อเสียงต่อเจ้าหน้าที่

“ในการบอ फिल्मไว้นี้แหละที่เป็นสาเหตุให้หนังสือพิมพ์คนเมืองลงข่าวโจมตีแม่โจ้อย่างรุนแรง และอย่างโรมนุษยธรรม ถ้าคิดให้ดีแล้วร้ายยิ่งกว่าปรมาณูที่ถล่มฮิโรชิมาเสียอีก”

เกิดเหตุร้าย

เกือบเกิดเหตุร้ายที่ รร.แม่โจ้ว้นชั้ว

พ่อตำรวจไปถึงชุมนุมกันถืออาวุธเตรียมพร้อม

พุดจาจากถาง เยาะเย้ยฮ่าฮ่าแฉดังทำอย่างยียวน

วันหนึ่ง

นักเรียนแม่โจ้วา ๓๐๐ คน ได้ก่อปฏิกริยาอย่างรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และพนักงานสอบสวน ขณะที่นำพานไปชั้วตัวนักเรียนผู้ต้องหาว่า ก่อการจลาจลที่โรงเรียน เมื่อรถจับของเจ้าหน้าที่ตำรวจเคลื่อนเข้าสู่โรงเรียนเกษตรศาสตร์แม่โจ้ว

ที่จากนั้น หนังสือพิมพ์คนเมือง ก็ลงข่าวโจมตีพวกเราชาวแม่โจ้เป็นการใหญ่ ท่านผู้อ่านที่เคารพ ดังนี้ท่านจะเห็นว่าเขาโจมตีนักเรียนแม่โจ้ก็โดยที่พวกเราไม่ยอมให้เขาถ่ายภาพไป และเอาฟิล์มไว้ด้วย ซึ่งแสดงว่าเขาผิดใจประจักษ์ใจไม่มีความเป็นผู้ใหญ่ โดยที่เอาเรื่องส่วนตัวของพวกเราเช่นนี้ นี่แสดงให้เห็นว่าบริการของเขาไม่ได้ทำเพื่อประชาชนเลย เพราะในการที่เกิดเรื่องวิวาททำนองเดียวกันกับพวกเรา สำหรับพวกที่อำนาจหนุนหลังไม่ว่าเงิน หรืออาวุธ เขาไม่กล้าเสนอข่าวเลยซึ่งบางเรื่องร้ายแรงมากเพราะเขากลัว

น.ส.พ. ที่ติดจะต้องเป็นของประชาชน โดยประชาชนและก็เพื่อประชาชนจริง ๆ ไม่ใช่คอยใส่ร้ายผู้อื่นแต่ความชั่ว ของตัวไม่พูด

น.ส.พ. คนเมืองและคนบางหมู่ได้โจมตีแม่โจ้อย่างรุนแรงโดยกล่าวหาว่าพวกแม่โจ้เป็นพวกที่ป่าเถื่อน สถานศึกษาแห่งนี้เป็นแหล่งช่องคูพวกโจรเหล่าอันธพาล เขาได้เสนอข่าวเป็นเชิงยุให้เจ้าหน้าที่ส่งกำลังควบคุมสถาบันแห่งนี้เพราะภายในไม่สงบ นักเรียนไม่เชื่อฟังอาจารย์ และไม่เข้าเรียน. ไม่ทำงาน. ก่อการสไต้ค และในที่สุดเสนอความคิดให้เลิกล้มสถาบัน การศึกษานี้เสีย เพราะจะเป็นแหล่งผลิตเหล่าอันธพาล หรือพวกโจรออกไปแทรกอยู่ในวงราชการต่างๆ จะทำให้ประเทศชาติล่มจม พี่น้องชาวไทยผู้รักชาติทั้งหลายจงพิจารณาดูซิว่ามันเป็นการทับถมกันเกินไปหรือไม่ สถาบันแม่โจ้ก็เหมือนสถาบันทั่วไป ที่เป็นแหล่งอบรมอนุชนของชาติให้เป็นพลเมืองที่ดี เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ พร้อมทั้งจะยอมเสียสละทุกอย่างเพื่อประเทศชาติทุกอย่างในอนาคต แต่ทำไมบุคคลนั้นถึงว่าสถาบันแห่งนี้เป็นแหล่งผลิตโจร หรือนักเลงอันธพาล พวกเราทุกคนที่เข้ามาอยู่ในสถาบันแห่งนี้ก็ล้วนแต่มาจากครอบครัวธรรมดาสามัญทั้งหลาย เราไม่ได้มาจากครอบครัวของเหล่าโจรหรือนักเลงเลย และเรามาจากโรงเรียนธรรมดาด้วยกันทั้งนั้น เราก็ไม่ได้มาจากโรงเรียนนักเลงที่ไหน ไม่ว่าในกรุงเทพฯ ธนบุรี หรือในเชียงใหม่ และทั่วๆ ไป นี่ก็เป็นสิ่งยืนยันได้ว่าพวกเราทุกคนไม่ใช่เหล่าอันธพาล หรือพวกโจร และการที่เราจะมาเสียคนในสถาบันแม่โจ้ยอมเป็นไปไม่ได้ แต่เราชาวแม่โจ้ต่างก็มีเลือดนักสู้ เพราะเราไม่ได้ก่อกรรม หรือจลาจล ภายในโรงเรียนปกติไม่มีอะไรที่จะต้องปราบเลย

เราขอเรียนให้พี่น้องผู้รักชาติทราบอีกว่า นอกจากเรามีความโกรธส่วนตัวกับพวกเราชาวแม่โจ้แล้ว เขายังห่วงในความร้ายแรงจากการขายที่ดินของพวกเราอีกด้วย เพราะรัฐบาล

ดาร์ที่จะตั้งวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่และดาร์จะตั้งขึ้นที่แม่ใจ แต่มีนายทุนซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน อยู่พยายามที่จะขายที่ดินของเขาซึ่งเขาได้กำไรหลายสิบเท่าตัว เขาเหล่านั้นจึงพยายามที่จะให้ ทางการซื้อที่ดินของเขาเพื่อตั้งมหาวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ขึ้นเขาพยายามโจมตี และยกเหตุผล ทับบถมแม่ใจว่าขึ้นไปตั้งที่แม่ใจก็เท่ากับพากันไปเป็นนักเลงอันธพาลเท่านั้น เขาหาวิธีทุกวิถีทาง ที่จะไม่ให้วิทยาลัยเทคนิคไปตั้งที่แม่ใจเพื่อผลประโยชน์ของเขา ซึ่งทางรัฐบาลจะต้องใช้จ่าย เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก แต่ถ้าตั้งที่แม่ใจแล้ว ที่ดินก็ไม่ต้องซื้อเพราะเรามีอยู่อย่างกว้างขวาง ดิกรเรียนต่างๆ ก็พอที่จะแบ่งกันได้ทั้งพวกอาจารย์ก็จะได้ช่วยกันประสาทวิชาให้ศิษย์อย่างเต็มที่ ประกอบทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และเครื่องมือทดลองในห้องทดลอง ก็จะได้อาศัยเป็นการทุน เงินได้ไม่ต่ำกว่าล้านบาทขึ้นไป เงินจำนวนนี้เราเอาไปสร้างโรงเรียนเพิ่มขึ้นอีก เพื่อเป็นสถานที่อบรมกุลบุตร กุลธิดาชนบทได้อีกหลายแห่ง ทั้งฐานะของประเทศเราเดี๋ยวนี้เป็นอย่างไร ไทย เรายังไม่รู้ที่อยู่แล้ว

เราต้องกู้เงินจากต่างประเทศมาเป็นจำนวนมาก เมื่อสิ่งใดที่เราสามารถประหยัดไว้ เราเอาไปใช้ในสิ่งที่จำเป็นดีกว่า ฉะนั้นเราขอเสนอข้อคิดนี้ แต่พี่น้องชาวไทยที่รักชาติทั้งหลายจงพิจารณาการเลือกสถานที่ที่จะตั้งวิทยาลัยเทคนิคขึ้น ท่านโปรดใช้มติมหาชน ! เพื่อ ประเทศชาติของเรา

นอกจากนี้คนในหมู่นั้นได้พยายามทับบถมพวกเรากลุ่มแม่ใจเสมอ โดยแต่งเรื่องมาขาย ในหนังสือพิมพ์ ได้ประมาณพวกเราชาวแม่ใจว่า ขาดการอบรมจากครูบาอาจารย์ พ่อแม่ผู้ปกครอง หรือเพราะตระกูลของพวกเรามีแต่ความเห็นแก่ตัว ขาดคุณธรรมประจำใจซึ่งทุกสิ่งที่เขากล่าวมานี้พวกเรากล้าพูด ได้ว่ามันไม่มีในตัวพวกเราเลยซึ่งตรงข้ามเราเห็นว่าผู้แต่งเรื่อง นั้นนั่นแหละที่มีลักษณะเช่นที่กล่าวมาเพราะไม่ว่านักเรียนแห่งหนตำบลใด ที่ใดในโลกก็ตามจะต้องได้รับการอบรมมาจากครูบาอาจารย์ หรือพ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนทำไม ผู้นั้นจึงต้องยก เอาท่านผู้มีพระคุณนั้นขึ้นมาพูดเหตุที่เรากลุ่มแม่ใจเกิดเรื่องขึ้นนี้ พวกเราทำเพื่อส่วนรวมในหมู่ ของพวกหนึ่ง เมื่อแสงถูกซ่อมมา เช่นนี้ เขาไม่สนใจเวลไม่ยุ่งเกี่ยวกับใคร คงอยู่คนเดียวเพื่อ กอบโกยเอาทุกอย่างเพื่อตัวเองเท่านั้นเขาถือว่าธุระไม่ใช่ ไม่ใช่เรื่องของเข ตัวเขาไม่ถูกซ่อมก็ แล้วกัน บุคคลเช่นนี้เราเพิ่งเชื่อได้ว่าเป็นผู้ที่มีความเห็นแก่ตัวที่สุดไม่มีเปรียบแม้แต่เรื่องเล็กๆ เช่นนี้เขายังไม่มีเมตตาจิตคิดสงสารเพื่อนเพิ่งเชื่อได้ว่าในอนาคต ถ้ามีเหตุการณ์เกิดขึ้นต่อ

ประเทศชาติอันเป็นที่รักยิ่งของชาวไทยทุกคน พวกเราก็นึกเสียสละชีวิตเพื่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ได้อย่างแน่นอน ตรงข้าม บุคคลที่แต่งเรื่องมาลงนั้น เราขอว่าผู้นั้นแหละที่มีความเห็นแก่ตัวอย่างที่สุด คนๆ นี้แสดงให้เห็นว่าเขาไม่มีความรัก ห่วงรักคณะเลย เขาไม่รู้จักการเสียสละแม้แต่หน่อย สมมติว่าเขาเป็นนักเรียนแม่โจ้คนหนึ่ง เมื่อ แสงถูกซ้อมมาเช่นนี้ เขาไม่สนใจเลยไม่ยุ่งเกี่ยวกับใครคงอยู่คนเดียว เพื่อปกป้องเอาทุกอย่าง เพื่อตัวเองเท่านั้น เขาก็ว่าอะไรไม่ใช่ ไม่ใช่เรื่องของเข ตัวเขาไม่ถูกซ้อมก็แล้วกัน บุคคลเช่นนี้ เราเพิ่งเชื่อได้เลยว่าเป็นผู้ที่มีความเห็นแก่ตัวอย่างที่สุด ไม่มีเปรียบแม้แต่เรื่องเล็กๆ เช่นนี้เขายังไม่มีเมตตาจิตคิดสงสารเพื่อนไม่รู้จักการเสียสละเพียงเล็กน้อยเท่านั้นก็เมื่อถึง คราวชาติ บ้านเมืองของเราต้องการความเสียสละขนาดถึงชีวิตเพื่อรักษาความเป็นไทย ของชาติเราไว้ เขา จะกล้าเสียสละได้อย่างไร เขาจะต้องเห็นแก่ตัวยิ่งขึ้น เขาจะต้องรักษาชีวิตของเขาไว้ เขาอาจจะทำการขายชาติด้วย เพื่อตัวของเขาคouldสบาย ซึ่งได้มีมาแล้วในประวัติศาสตร์ของชาติเรานั้น เราอย่าให้ประวัติศาสตร์ต้องซ้ำรอยอีก บุคคลเช่นนี้พวกเราชาวไทยที่รักชาติทั้งหลาย ต้องหาการกำจัดไปเสียให้พ้นจากผืนแผ่นดินนี้

หนังสือฉบับหนึ่งได้เขียนโจมตีเราภายใต้หัวเรื่อง BLACKBOARD JUNGLE (ด้วย อหิสิกรรมจาก บริษัทภาพยนตร์มโหรี) ซึ่งถ้าท่านได้อ่านข้อความในตอนนั้นแล้วท่านจะรู้สึกทันทีว่าผู้เขียนนั้นเขียนด้วยอารมณ์ไม่สมกับ น.ส.พ. ของประชาชนเลย ซึ่งในหน้านั้นคงทราบดีว่าเป็นหน้าของใครเขียน เราไม่ต้องการจะเอ่ยชื่อในที่นี้ แต่มันทำให้รู้ว่าบุคคลนี้ไม่ใช่ น.ส.พ. ที่ดีเลย เขาได้ประมาณพวกเราว่ามีประเพณีบ้าๆ มีเทรดิชันที่บิดการที่ไม่มีใครเหมือน แล้วตลอดโลก นี้แสดงให้เห็นว่าหูตาของเขาแคบเกินไป แต่กลับอวดว่าตัวเป็นผู้ที่มีความรู้มาก ความจริงมีความรู้แค่ทางอ้อมเท่านั้น เรื่องเทรดิชัน หรือประเพณีนี้ ไม่ต้องเอาอื่นไกลในเมืองไทยนี้แหละ ทุกมหาวิทยาลัยมีประเพณีที่คล้ายๆ กัน ที่นี้เรามองให้ไกลออกไปเช่นในประเทศ อารยะ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น วิทยาลัยการประมงทางฮอกไกโด ก็ล้วนแต่มี ประเพณีทั้งนั้น ทั้งนี้เขามีจุดประสงค์อยู่เพียงเพื่อให้รู้จัก SENIRITY SPIRIT ORDER TRADITION เท่านั้น หาได้เลยเถิดไปถึงการทำร้ายร่างกายกันอย่างทารุณใดๆ ไม่เพราะเท่าที่ ทำกันมาเวลาสิบๆ ปี ยังไม่เคยปรากฏว่าผู้ใดได้รับบาดเจ็บหรือล้มตายกันเลย แต่สำหรับคนโง่ เท่านั้นที่เห็นว่าประเพณีแปลกๆ เหล่านี้เป็นของป่าเถื่อน และที่แม่โจ้ของเราก็เหมือนกันเรารับรองว่าคล้าย กับนักศึกษาทั่วๆ ไป ถ้าหากมีประเพณีที่ไม่ดีแล้วเราลูกแม่โจ้ทุกคนที่สำเร็จออก

มาจะมีความรักล้นนักศึกษานี้เป็นอย่างรุนแรงเป็นชีวิตจิตใจ หรือทุกคนที่ผ่านสถาบันแห่งนี้มาเท่านั้นจะรู้ดี เพราะคนข้างนอกมักบรรยายสีเกิน

สิ่งที่ทำให้บางคนเข้าใจผิด และเกลียดพวกเราชาวแม่โจ้ก็มีสาเหตุอีกมาก เช่น ในการแข่งขันกีฬาประจำปี เขาว่าเราเล่นไม่สุภาพ ซึ่งการเล่นกีฬาเช่นฟุตบอลมันก็ต้องมีกระทบกระทั่งกันเป็นธรรมดา เพราะเมื่อเขาแรงมาเราก็แรงไป ยิ่งพวกเราเคยผ่านอุปสรรคต่างๆ จากสิ่งแวดล้อม และธรรมชาติที่โหดร้าย จึงทำให้พวกเราแข็งแกร่ง และสมบุกสมบันกว่าคู่ต่อสู้ ดังนั้นเมื่อเราชนะคู่ต่อสู้พวกนักพนันบางคนก็เสียใจไม่ค่อยชอบเรา และมักจะว่าพวกเราเล่นรุนแรง ที่พวกโรงเรียนสามัญต่อสามัญเขาเล่นกันเขารุนแรงยิ่งกว่าเราเล่นกับเขาเสียอีก ไม่เห็นมีใครว่าหรือตำหนิซึ่งเราภาคภูมิใจแล้ว เหตุที่พวกเราแม่โจ้ไม่ค่อยมีคนชอบเหมือนพวกโรงเรียนสามัญ อาจจะเป็นเพราะพวกเราไม่ได้เป็นคนในเชียงใหม่หมด เราจึงไม่มีญาติพี่น้องที่จะช่วยเชียร์พวกเราเหมือนโรงเรียนอื่นเขา แต่อย่างไรก็ตามท่านก็น่าจะคิดว่าโรงเรียนแม่โจ้นี้ก็เป็นโรงเรียนในเชียงใหม่ ของพวกเราชาวเชียงใหม่แหละ ไม่ใช่โรงเรียนในจังหวัดอื่น เพียงแต่อยู่ห่างจากตัวเมืองไป 18 กิโลเมตรเท่านั้น อย่างระยะนี้มีแก๊งกวนเมืองเที่ยวก่อความสงบสุขของประชาชนอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นพวกเด็กๆ ขนาดสิบปีถึงขนาดหนุ่มๆ ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีชื่อในเชียงใหม่หลายแห่ง ทั้งเด็กหนุ่มเหล่านี้ก็เป็นลูกผู้ดีเป็นส่วนมาก เพราะเหตุใดเล่าเด็กเหล่านี้จึงทำตัวเช่นนี้ ถ้าเป็นพวกเราไปก่อขึ้นมีหวังถูกด่ายับเยินไปแน่ เหตุที่ทำให้ประชาชนเข้าใจผิดในพวกเราอีกอย่างหนึ่งก็คือ มีคนข้างนอกเช่นเด็กหนุ่มชอบใช้ชื่อแม่โจ้ไปเบียดตามต่างๆ หรือไปโม้ว่าเป็นนักเรียนแม่โจ้ เพื่อแสดงว่าตัวไม่ใช่เด็กหนุ่มธรรมดาที่ไร้การศึกษา และมักจะไปก่อเรื่องต่างๆ ขึ้นซึ่งทำให้พวกเราพลอยเสียชื่อเสียงไปโดยไม่รู้เรื่องรู้ราวเลย

เราขอย้อนรอยเล่าถึงเหตุการณ์ในวันขึ้นที่สี่ที่สถานีตำรวจในเมือง พวกเราที่ถูกเรียกตัวไปสอบสวนก็เข้าไปในเมืองตามนัดในวันที่ 24 เพราะวานนี้มันเย็นแล้ว ทางเจ้าหน้าที่จึงนัดมาวันนี้ เมื่อพวกเราไปถึงก็รอพวกคนโรงภาพยนตร์ที่จะมาขึ้นตัวจนบ่าย เพราะทางโรงภาพยนตร์ก็ไม่พร้อม เขาจำไม่ได้ว่าจะขึ้นตัวให้ถูกทุกคน ดังนั้นพวกเขาบางคนจึงไปพบผู้จัดการในระหว่างเวลาอาหารกลางวัน (ซึ่งพวกเราได้รับอนุญาตให้ไปหาอาหารกลางวันทานกันแล้วกลับมาขึ้นตัว) แล้วบอกลักษณะต่างๆ ในการขึ้นตัว เช่นสวมเสื้อ กางเกง ใส่ถุงเท้า รองเท้า ปากกา ให้จำเป็นตำหนิ ซึ่งเรื่องที่พวกเขาบางคนไปบอกนั้น เราขอยืนยันว่าเป็นความจริง เพราะความลับ

มันไม่มีในโลก และเขาพูดกันที่ร้านอาหารใกล้โรงภาพยนตร์สุริวงส์ คนที่ได้ยินมาเล่าให้ฟัง

หลังจากทานข้าวแล้ว พวกโรงภาพยนตร์พร้อมเขาก็มาซื้อตั๋วตอนที่เขซื้อตั๋วนี้ทางเจ้าหน้าที่ถามว่าจะถอดเสื้อหรือไม่ ซึ่งพวกเราเห็นว่ามันไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรขึ้นเลย เพราะกางเกง รองเท้า ถุงเท้ายังอยู่ ยิ่งไงๆ พวกเขาก็ต้องมองออกว่าใครเป็นนักเรียนแม่โจ้ แล้วเขาให้เรานั่งปนกับนักโทษอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนเท่าๆ กับพวกเรา คือในราย 9 คน ท่านที่เคารพทั้งหลายลองพิจารณาดูซิว่า พวกเรากับพวกนักโทษก็มอรู้อยู่แล้วว่าใครเป็นใคร อีกพวกเขาก็จำพวกเราได้บ้างตอนที่เขาไปโรงเรียนวนัน ตอนนั้นเรียกชื่อพวกเราทั้ง 9 คน ออกมาพวกเรารู้สึกที่ไม่ได้รับความยุติธรรมเลย นี่หรือประชาธิปไตย เราสู้ตัวกันดีกว่าพวกเราถูกลูกไม้ และตกเป็นเบี้ยล่าง ที่แรกเราคัดค้านการซื้อตัวแบบนี้ เพราะยิ่งไงๆ ก็ซื้อถูกตัว แต่ทางเจ้าหน้าที่ขอให้ยอมซื้อตัวเพื่อเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ดังนั้นเราจึงยอมตามแต่เราไม่ยอมถอดเสื้อเพราะยิ่งไงๆ มันก็ซื้อถูกเราผิดกับพวกนักโทษเหล่านั้น เรื่องไม่ใช่คอขาดบาดตาย เมื่อถึงศาลก็ปรับเท่ากัน เราคิดกันเช่นนี้เจ้าหน้าที่จึงให้คนโรงภาพยนตร์มาซื้อตัวทีละคน คือ นายกมล ซึ่งพวกโรงภาพยนตร์ซื้อตัวถูกทุกคน เพราะจำได้ง่ายกว่าเพื่อนซึ่งเป็นตัวแทนรับฟิล์ม และแต่งตัวชุดรับฟิล์มเสียด้วย อีกสามคนมี นายลพ เอี่ยม และแสวง ซึ่งในการซื้อตัวนี้มีเรื่องที่น่าหัวเราะมากคือ คนโรงภาพยนตร์ปราดเข้าซื้อตัวผู้ต้องหาคนหนึ่งที่ไม่ใช่พวกแม่โจ้ และพูดยืนยันว่าคนนี้แหละเขาเห็นเป็นผู้ทุบกระจกทำลายของต่างๆ ผู้ต้องหาคนนั้นใจคงไม่อยู่กับเนื้อกับตัวเพราะไม่รู้เรื่องอะไรเลย เขาขยับตัวจะแก้ตัวว่าไม่ใช่แต่ทางเจ้าหน้าที่บอกว่าเฉยๆ ไว้ พวกเรารู้สึกขุ่นมากอยากจะหัวเราะออกมาดังๆ นี่แหละการซื้อตัวระบอบประชาธิปไตยในบางแห่งของเราละ

เมื่อซื้อตัวบนสถานีตำรวจได้อีก 4 คน รวมกับที่โรงเรียนอีก 2 คน เขาก็เอาพวกเราเข้าห้องขัง พวกเราจึงเถียงคัดค้าน เพราะไม่เห็นจำเป็นที่จะต้องเข้าห้องขังพวกเราควรรับรองได้เต็มปากว่าเราชาวแม่โจ้จะไม่หนีไปไหนจะขอสู้จนถึงที่สุด ถ้าไม่จำแล้วพวกเราจะตามมาตมกันทำไม ทั้งทางเจ้าหน้าที่ก็ได้ตกลงไว้ว่าจะไม่ขัง แต่เมื่อมาทำเช่นนั้นแทนที่เขาจะนำเราไปสอบสวนเลย เขากลับเอาเราเข้าห้องขังก่อน กว่าจะเอาไปสอบสวนก็จนเย็นแล้ว เมื่อสอบสวนเสร็จอาจารย์ก็ประกันตัวออกมาตามข้อตกลงไว้ท่านที่เคารพลองคิดดูซิว่าหัวอกของพวกเราซึ่งเป็นนักเรียนจะรู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง

“เขาก็เอาพวกเราเข้าห้องขัง พวกเราจึงเถียงคัดค้าน เพราะไม่เห็นจำเป็น
ที่จะต้องเข้าห้องขังพวกเราถ้ารับรองได้เต็มปากว่าเราขอแม่โจ้
จะไม่หนีไปไหนจะขอสู้จนถึงที่สุด”

ต่อมาทางผู้ใหญ่รู้ดีว่าเรื่องที่เกิดขึ้นนั้นมันเป็นเรื่องเล็กไม่ใช่เรื่องใหญ่ร้ายแรง ท่านก็พยายามที่จะให้เรื่องมันเรียบร้อยไปเสีย พวกผู้ใหญ่ได้ตำหนิลูกน้องของท่านเป็นอย่างมากที่ตั้งข้อหาจนกระทั่งถือว่าการจลาจล พวก น.ส.พ. และประชาชนที่ทราบความจริงต่างโจมตีและประณามเจ้าหน้าที่บางคนและหนังสือพิมพ์บางฉบับที่ทำเรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ ทับถมแม่ใจเกินไปซึ่งเราชาวแม่ใจทุกคนขอขอบคุณท่านผู้ใหญ่ น.ส.พ. และประชาชน ที่เห็นใจเราและช่วยเหลือพวกเราเป็นอย่างมาก ณ ที่นี้ด้วย เมื่อเรื่องราวทั้งหมดมีทางเรียบร้อยได้ ทางผู้ใหญ่ก็ไกล่เกลี่ยให้เสร็จกันไป โดยให้พวกเราแม่ใจนำเงินสามพันบาทไปให้เจ้าไชยสุริวงศ์ เป็นค่าเสียหาย แต่เจ้าไชยสุริวงศ์สปรอตพอไม่ยอมรับเงินจำนวนนี้ พวกเราจึงนำเงินจำนวนนั้นไปมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อซื้อเครื่องกันหนาวให้แก่คนยากจนต่อไป ในเรื่องฟิล์มนั้นนายกรมเขียนจดหมายขอโทษ หนังสือพิมพ์ คนเมืองเป็นอันเสร็จกันไป พันเคราะห์ก็กันไปที พวกเราก็ถูกทางโรงเรียนตัดคะแนนความประพฤติและทำทัณฑ์บนไว้ด้วยกัน

ที่เล่ามาทั้งหมดนี้เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมดที่เกิดขึ้น ขอให้ท่านผู้อ่านที่เคารพโปรดพิจารณาเอาดูเถิด เราไม่ได้ปฏิเสธว่านักเรียนแม่ใจจะมีคนดีหมด ไม่ว่าในสถานที่ศึกษาใดย่อมมีทั้งคนดี และเลวปนกัน แม้แต่สถานศึกษาที่สูงกว่าแม่ใจเรา จริงอยู่เราไม่ได้ปฏิเสธว่าพวกเราแม่ใจไม่ผิดในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พวกเรารู้สึกตัวดีว่าทำไปนั้นรุนแรงไป และพลาดไปแล้ว ถ้าทุกอย่างเป็นไปตามความตั้งใจไว้แต่แรกก็จะดีมาก แต่เมื่อมันเป็นไปแล้วพวกเราทุกคนยินยิตรับคำตักเตือนอย่างลูกผู้ชาย แต่เรากลับเจอต่อข้อหา และคำประณามที่ล้วนแต่จกรรจ์ทั้งนั้น เขาเหล่านั้นพยายามอย่างยิ่งที่จะให้เหตุการณ์ครั้งนี้เป็นเสมือนสิ่งโสโครกที่ติดตัวเราเหล่าแม่ใจไปตลอด มันเป็นการทับถมพวกเราทั้งปัจจุบันและอนาคต แต่ความจริงย่อมพิสูจน์ออกมาได้เสมอ ผู้ที่ผ่านวัยศึกษา หรือทำงานในหมู่คณะย่อมเข้าใจดีว่าเรื่องของส่วนรวมมันเป็นอย่างไร

เราชาวแม่ใจทุกคนขอขอบคุณพี่น้องผู้รักชาติทั้งหลายที่เสียภาษีมาก่อสร้างสถานบันการศึกษาแห่งนี้เป็นอย่างมากที่มีความรู้สึกเป็นห่วง และอยากเห็นสถาบันแห่งนี้เจริญก้าวหน้าเป็นที่เชิดหน้าชูตาของไทยเรา พวกเราจะพยายามปรับปรุง สถานบันของเราให้เจริญยิ่งขึ้น เหตุการณ์บางอย่างที่เรารุนแรงไปก็โปรดอภัยด้วย เราลูกแม่ใจทุกคนขอให้คำมั่นสัญญาว่าเราจะขอเป็นเกษตรกรที่ดีของชาติ เราจะพยายามช่วยกันก่อสร้างรากฐานในด้านเกษตรให้มั่นคงยิ่งขึ้น เราจะรับใช้ประเทศชาติด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และเอาชีวิตเป็นเดิมพัน ร่วมมือร่วม

ใจกันอย่างเต็มที่ และเราชาวแม่โจ้หวังใจเป็นอย่างยิ่งว่า สถาบันแห่งนี้จะได้รับการสนับสนุน
จากรัฐบาล และประชาชนอย่างเต็มที่ตลอดไป.....

เลิ ด ท า ร ุ ณ

ของ แม่โจ้

คนโรงหนังที่ปรารถนาจะดูหนังคนละคน (คนที่ ๒ จากขวามือ) พร้อมกับร้องว่า "คนไหนเห็นหนังก็ให้ใครต่อใครยกให้ดูหน่อยไปหมดคนไหนเห็นหนังก็ให้" ค่ะหน้าเจ้าหน้าที่ เมื่อ ๒๕ พ.ค. ๕๖

เขาชื่อ กนก คณิศพร ซึ่งเจ้าคุณพระคุณเจ้า...
ทั้งนั้นอะไรเป็นคนที่เห็นหนังก็ให้ดูหน่อย...
ของ คนเมือง แล้วคืออะไรของหนัง ไม่ได้อะไร
มัน

เป็นความผิดของใคร ? ที่เล่าเรื่องเหล่านี้ของข้าก็ ก่อเรื่องขึ้นมา
ขบถขายหน้าขึ้นกลางนครอันก็ชื่อว่า เป็นแห่งกลางแห่งวัฒนธรรมของ
ถิ่นไทยงาม เขาพวกวันยันก็กระโดดขึ้นเป็นผู้นำ...

ลึกลับข่าวโดย-ลึกลับ อภิชาติ

เป็นข่าว...
ของประจักษ์...
ที่ช่วยกัน...
ที่ใจประจักษ์...
ที่เห็นที่รัก...
ที่พวกเรา...
ที่พวกเรา...
ที่พวกเรา...

แต่แล้วทำไม...
อะไรสักอย่าง...
บ้าง ถ้าหากว่า...
ใจของเราก็...
อะไรพวกเรา...

ใบ เมื่ออีก...
ทุกการณ์...
เขาผู้นี้จึงเป็น...
ที่อาศัย...

พวกเร...
เรียนเอก...

แล้ว พวกเรา...
เมื่อเราได้อ่าน...
ด้วยตัวเราเอง...
ด้วยตัวเราเอง...
ด้วยตัวเราเอง...

แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...

แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...
แม่โจ้...

เอกสารอ้างอิง ข้อมูลในหนังสือพิมพ์

คนเมือง ฉบับวันที่

30 พ.ย, 10 ธ.ค, 20 ธ.ค, 25 ธ.ค 2498 (หน้า 6) ปี พ.ศ. 2498

ไทยลานนา ฉบับวันที่

25 พ.ค, 30 พ.ค, 5 มิ.ย, 10 มิ.ย, 20 มิ.ย ปี พ.ศ. 2499 ลูกแม่ใจ ก่อการจลาจลหรือ?

สารเสรี ฉบับวันที่

24 มี.ค, 28 มี.ค, 29 มี.ค, 30 มี.ค, 31 มี.ค, 2 เม.ย 2499 22 มี.ค - เม.ย 2499

แหล่งที่มา : หอสมุดแห่งชาติ 12, 15 ก.ย 48

ข้อมูลจาก

คุณกมล ดันติพงษ์ แม่ใจรุ่น 18

ดร.อานวย ยศสุข แม่ใจรุ่น 20

รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช แม่ใจรุ่น 32

รองศาสตราจารย์ อาคม กาญจนประโชติ แม่ใจรุ่น 33

MAEJO UNIVERSITY
THE HOME OF COWBOYS

- เจ้าของ : มหาวิทยาลัยแม่ใจ โดย รองศาสตราจารย์ ดร.เทพ พงษ์พานิช อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ใจ
- จัดพิมพ์โดย : รองศาสตราจารย์ อาคม กาญจนประโชติ รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนานักศึกษา
และศิษย์เก่าสัมพันธ์ บรรณาธิการบริหาร วารสารแม่ใจปริทัศน์
- ศิลปกรรม : รองศาสตราจารย์ นครเรศ รั้งควัต
ปิยะ พลະปัญญา
- ออกแบบ/พิมพ์ที่ : อิมเมจิน สตูดิโอ เชียงใหม่ โทร. 089 4359 771
- จัดพิมพ์ : พิมพ์ครั้งแรก พฤศจิกายน 2551 จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม
ราคาเล่มละ 30 บาท

“ลูกแม่โจ้”

ก่อการจลาจลจริงหรือ

อ่านเรื่องราวความจริงทั้งหมด

คำต่อคำในวันเกิดเหตุบุกโรงหนังสุริวงค์

เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2498

